РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАЦИОНАЛЕН ИНСПЕКТОРАТ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО

Д О К Л А Д

от инспекция на Обединено училище „Доктор Петър Берон“, град Ямбол, община Ямбол, област Ямбол

Съдържание:

I.	Контекст на инспектирането	стр. 3
	1. Портфолио на училището	стр. 3
	2. Използвани методи и осъществени дейности	стр. 5
	3. Оценка на областите на инспектиране	стр. 7
II.	Област „Образователен процес“: резултати, силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството	стр. 7
III.	Област „Управление“: резултати, силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството	стр. 31
IV.	Област „Институционална среда“: резултати, силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството	стр. 47

I. Контекст на инспектирането

Докладът представя резултатите от проведената в периода 17 април 2024 г. – 30 май 2024 г. в Обединено училище „Доктор Петър Берон“, град Ямбол, община Ямбол, област Ямбол (ОбУ „Доктор Петър Берон“, град Ямбол) инспекция. Инспекцията се извърши на основание Заповед № РД-28-17/15.04.2024 г. на директора на Националния инспекторат по образованието и при спазване изискванията на Наредба № 18 от 9 септември 2021 г. за инспектирането на детските градини и училищата, критериите и индикаторите за инспектиране. Инспекцията се провежда във връзка с получена задоволителна оценка на област „Образователен процес“ 60,71% и на област „Управление“ 60,53%.

Инспектирани бяха три области: „Образователен процес“, „Управление“ и „Институционална среда“.

Инспектиращият екип е в състав: Румяна Гьорева – държавен инспектор в дирекция „Инспектиране“, ръководител, Йорданка Дюлгерова, Таня Христова и Станчо Генчев – външни инспектори, членове. В инспекцията участва Ренета Енева-Зюбеидова – кандидат за външен инспектор, втора фаза на обучение.

1. Портфолио на училището:

Име на институцията	Обединено училище „Доктор Петър Берон“
Код по НЕИСПУО	2811514
Вид на институцията	Неспециализирано/обединено
Финансира се от	Община
Директор	Дошка Ченкова
Адрес	област Ямбол, община Ямбол, град Ямбол 8600 ул. „Кожух планина“ № 17
Телефон	+359 894449746
Електронна поща	info-2811514@edu.mon.bg
Интернет страница	www.ouberon-yambol.com

В ОбУ „Доктор Петър Берон“, град Ямбол се обучават общо 897 деца и ученици. Сформирани са четири предучилищни групи с 96 деца и 33 паралелки от I до X клас, от които 12 паралелки в начален етап с 373 ученици, 10 паралелки в прогимназиален етап с 241 ученици и 6 паралелки в гимназиален етап със 142 ученици, а 45 ученици над 16 годишна

възраст се обучават в самостоятелна форма. Осигурява се професионално образование и обучение за придобиване на първа степен на професионална квалификация в:

- Професионално направление 542 Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи, професия 542110 Шивач, специалност 5421101 Шивачество за 25 ученици в VIII^{а} клас, 26 ученици в IX^{а} клас и 19 ученици в X^{а} клас.
- Професионално направление 582 Строителство, професия 582080 Помощник в строителството, специалност 5820801 Основни и довършителни работи за 28 ученици в VIII^{б} клас, 22 ученици в IX^{б} клас и 22 ученици в X^{б} клас (от учебната 2023/2024 г. специалността и професията са приоритетни за пазара на труда, съгласно Постановление № 34 от 8 март 2023 г. на МС за приемане на актуализиран Списък със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда за учебната 2023/2024 година, отнасящо се до паралелката в VIII^{б} клас).

Със заповед № 1753/13.09.2023 г. на директора на училището за учебната 2023/2024 г. са утвърдени дневна, самостоятелна и дистанционна форма на обучение, каквато не се провежда в училището. Обучението, възпитанието, социализацията и отглеждането на децата от предучилищната група се осъществява в полудневна организация.

Целодневната организация на учебния ден е обезпечена със сформирани девет групи, осем в начален и една в прогимназиален етап, обхващащи 201 ученици от I до V клас. Учебните часове от училищния учебен план се провеждат в самостоятелен блок преди обяд, а дейностите по самоподготовка, по организиран отдих и физическа активност и занимания по интереси след обяд.

В училището се обучават едно дете и 42 ученици със специални образователни потребности, както и 42 ученици с хронични заболявания.

За пътуващите 22 ученици е осигурен транспорт от училището чрез нает частен превозвач.

Факторите на външната среда оказват както благоприятно, така и неблагоприятно влияние върху качеството на образованието. Средният коефициент на образователния статус на родителите е 2,98, а на заетостта им е 5,22. Част от родителите, макар и предимно с начално и основно образование, са ангажирани с образованието на децата си и дейностите на училището, а друга част често мигрират в страната и чужбина, оставят децата си за отглеждане от други членове на семействата и не ги мотивират за учебен труд.

2. Използвани методи и осъществени дейности

При провеждането на инспекцията инспектиращият екип извърши проучване на училищни документи, анализ на въпросници, наблюдение на институционалната среда и посещение на учебни часове, проведени бяха срещи с представители на родителите, учениците, педагогическите специалисти, екипа за управление на училището. Инспектиращият екип анализира получените данни, изготви цялостна независима оценка на качеството на образованието, предоставяно от ОбУ „Доктор Петър Берон“, град Ямбол, определи силните страни, насоките за подобрение и препоръките за подобряване на качеството на образование във всяка област за инспектиране.

2.1. Подготвителен етап

В този етап инспектиращият екип се запозна с доклад от инспекция № И-09-107/ 30.05.2022 г.

Във връзка с насоките и препоръките от предходната инспекция в ЕСУИ е предоставен доклад от директора на училището, в който дадените препоръки са отчетени като изпълнени. Директорът е представил информация за оказаната методическа подкрепа от Регионалното управление на образованието – Ямбол (РУО – Ямбол). Със заповеди № РД-06-380/05.10.2022 г. и № РД-06-384/06.10.2022 г. на началника на РУО – Ямбол е възложено на старши експертите за обучението в начален етап, по предучилищно образование, по организация на средното образование, по български език и литература, по чужд език и майчин език, по математика, по природни науки и екология и по професионално образование и обучение да осъществят методическа подкрепа чрез консултации в периода 10.10.2022 г. – 30.05.2023 г. На 04.11.2022 г. в присъствието на директора и заместник-директор по учебна дейност е проведена работна среща за оказване на подкрепа по дадените препоръки в област „Образователен процес“, а на 18.11.2022 г. е извършена проверка на изпълнението на препоръките в област „Управление“ и област „Институционална среда“. Резултатите са отразени в доклади до началника на РУО – Ямбол.

Инспектиращият екип проучи и анализира наличните документи, статистическите данни от попълнените въпросници от ученици, педагогически специалисти и родители, осъществи преглед на портфолиото на институцията и документите на интернет страницата на училището. В Електронната система за управление на инспектирането (ЕСУИ) са приложени всички документи, посочени в Указание „Готови за инспекция”. На интернет страницата на училището са публикувани необходимите документи съгласно Закона за

предучилищното и училищното образование (ЗПУО), Наредба № 10 за организация на дейностите в училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование.

В ЕСУИ са налични, както следва: въпросник за учители – попълнен от 60 педагогически специалисти, 89,55% от общия брой; въпросник за родители – попълнен от 783 родители, 87,78% от общия брой; въпросник за ученици – попълнен от 463 ученици, 93,35% от общия брой. Създадена е много добра организация за попълване на въпросниците.

2.1. Същински етап

В този етап на инспекцията се осъществи наблюдение на училището, на педагогическа ситуация и на учебни часове. Проведоха се срещи с представители на родителите, учениците, педагогическите специалисти и екипа за управление.

На 8 май 2024 г. се извърши наблюдение на ОбУ „Доктор Петър Берон“, град Ямбол чрез обход на помещенията и наблюдение на цялостната институционална среда. Училището разполага с три сгради, намиращи се в двора на училището – основна, новоизграден учебен корпус, въведен в експлоатация през настоящата учебна година, физкултурен салон към основната сграда и учебни работилници. Материалната база е обновена и функционална, с осигурени зони за спорт и отдих.

При посещението на място бяха наблюдавани една педагогическа ситуация и единадесет учебни часа или 32,43% от броя на групите и паралелките, както следва: педагогическа ситуация по образователно направление „Изобразително изкуство“; задължителни учебни часове за придобиване на общообразователна подготовка – български език и литература в IV и V клас, английски език в IV клас, математика в VII клас, компютърно моделиране и информационни технологии в VII клас, география и икономика в IX клас, химия и опазване на околната среда в X клас технологии и предприемачество в VII клас, музика в V клас; избираеми учебни часове, разширена професионална подготовка – учебна практика по шивачество в IX клас и учебна практика за извършване на спомагателни дейности в строителството в VIII клас. Осигурена е много добра посещаемост на децата и учениците в педагогическата ситуация и учебните часове от 83,32%.

Срещите с представители на учениците, родителите, педагогическите специалисти и екипа за управление се проведоха в училището. На срещата с педагогическите специалисти присъстваха 12 педагогически специалисти от начален, прогимназиален и гимназиален етап, от тях двама главни учители, осем старши учители и двама учители, включително ресурсен учител и логопед. В срещата с родителите участваха 12 родители на деца и ученици от I до

IX клас, седем от които представители на повече от едно дете или ученик в училището, включително двама представители на обществения съвет. На срещата с учениците присъстваха 12 ученици от IV до X клас, всички представители на ученическия съвет. Срещата се проведе в присъствието на педагогически съветник в училището. В срещата с екипа за управление взеха участие директорът на училището, тримата заместник-директори и главният счетоводител. Броят и функциите на представителите осигуриха набирането на достатъчно информация за осъществяваните дейности в училището. Срещите протекоха при добра организация, в атмосфера на доверие и добро сътрудничество.

2.3. Заключителен етап

В този етап на инспекцията инспектиращият екип анализира получените данни от дейностите в подготвителния и същинския етап, съпостави ги с индикаторите за инспектиране и оцени качеството на предоставяното образование от ОбУ „Доктор Петър Берон“, град Ямбол. Изготви цялостна независима експертна оценка на качеството на предоставяното образование от ОбУ „Доктор Петър Берон“, град Ямбол като оцени и отчете постигнатия напредък в трите области на инспектиране и предоставеното качество на образованието, формира качествени оценки на областите за инспектиране, определи силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството на предоставяното образование за всяка област за инспектиране. Резултатите от инспекцията и изготвеният предварителен доклад бяха обсъдени с директора на инспектираната институция.

3. Оценки на областите за инспектиране

Област за инспектиране	Качествена оценка
„Образователен процес“	*Добра (70,00%)*
„Управление“	*Добра (76,39%)*
„Институционална среда“	*Добра (79,17%)*

II. Област „Образователен процес“: резултати, силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството на предоставяното образование

1. Резултати

Критерият „Ефективност на взаимодействието в процеса на обучение“ получава 9 от максималните 12 точки. Планирани са традиционни и иновативни методи на преподаване съобразно очакваните резултати (игрови методи, беседа, упражнение, диалог, дискусия, демонстрация, самостоятелна, екипна и практическа работа и др.). В

педагогическата ситуация и часовете по български език и литература (БЕЛ) в IV и V клас, английски език, математика, компютърно моделиране и информационни технологии (КМИТ), география и икономика, музика и учебните практики поставените цели са с практическа насоченост на знанието (за проява на декоративен усет; четене и слушане с разбиране и тълкуване на художествен текст; построяване на кръгови диаграми и работа с тях; създаване на презентация на Google Slides, вграждане на музика и видеообекти в нея от Google Drives за презентиране; ангажираност към регионални и глобални проблеми; възприемане на музика и музикално творчество и изпълнение; създаване на умения за шиене и за боядисване при спазване на правилата за безопасност). Планиране са методи за оценяване на резултатите на учениците в часовете по БЕЛ, английски език, математика, химия и опазване на околната среда (ХООС), география и икономика, музика. В педагогическата ситуация е предвидена обща обратна връзка за активността и работата на децата, а в часовете по учебна практика са изработени критерии за индивидуално оценяване. В педагогическата ситуация са планирани връзки между изобразително изкуство и други образователните направления (математика, околен свят и музика). Междупредметни и вътрешнопредметни връзки не са предвидени само по география и икономика. По останалите учебни предмети са планирани и се реализират разнообразни връзки (между английски език и БЕЛ; БЕЛ с човекът и природата, технологии и предприемачество, изобразително изкуство и вътрешнопредметни с литература; математика с КМИТ, география и икономика, физика астрономия и ХООС; ХООС с БЕЛ, КМИТ, география и икономика и технологии и предприемачество; технологии и предприемачество с човекът и природата, КМИТ, БЕЛ и вътрешнопредметни с изучаваните теми по технологии и предприемачество в V клас; КМИТ с английски език, физика и астрономия и музика; учебна практика по спомагателни дейности в строителството с изобразително изкуство – видове цветове; учебната практика по шивачество с математика във връзка с използваните мерни единици). Педагогическите специалисти в анкетите дават много добра оценка на планирането на учебния час, като получената степен на изпълнение е 97%, като повечето от тях са посочили отговор, че планирането на междупредметно взаимодействие е на институционално ниво, записано в Годишния план на училището, което липсва в документа. Учебните часове се провеждат в логическа и обоснована последователност на дейностите и ефективно разпределение на времето за постигане на целите, с изключение на педагогическата ситуация, в която времето не достига за изпълнението на задачата за

апликиране. Учителите създават условия за използване на знания и умения от предходни учебни часове и проследяват изпълнението на поставените задачи. Постига се осмисляне и разбиране на учебното съдържание. В учебните часове е осигурена добра видимост към бялата дъска, презентации, дидактически материали, мултимедийни продукти и платформи, в педагогическата ситуация физическата среда е предварително организирана за екипна работа, а в часовете по КМИТ и учебна практика по шивачество са осигурени индивидуални работни места за учениците. Учениците работят по едни и същи индивидуални или различни групови задачи. Учителите се съобразяват със специфичните им възможности и потребности, насърчават ги за активно участие. В часа по математика се осигурява подкрепа на трима ученици със специални образователни потребности. Учителите се стремят да включат всички ученици в отговорите на зададените въпроси или изпълнението на задачите. Контролират дейностите в часа, създават позитивна и подкрепяща среда, използват вербална и невербална комуникация, окуражават учениците да изказват мнение, а те демонстрират активност и поведенческа ангажираност и самодисциплина, с изключение на часа по технологии и предприемачество.

Критерият „Компетентностен подход в процеса на обучение“ е оценен с 11 точки от максималните 16 точки. В педагогическата ситуация и учебните часове се използва български език. Учителите стимулират децата и учениците за правилно изговаряне на понятия, думи и термини, коригират диалектни изрази или неправилно използвани думи и изрази, дават указания за точно използване на терминологията и се стремят да обогатяват речниковия запас на учениците. В осем от наблюдаваните учебни часове се използват информационни и комуникационни технологии, като в повечето от тях само от учителя за онагледяване на ученото съдържание и демонстрация на процеси и явления. В педагогическата ситуация се използва аудио файл с песента „Рачо капитана“ за въвеждане в темата за изучаване на обитателите на морското дъно. По математика се предоставя възможност на учениците да работят с интерактивната дъска, на която представят начини за избор на кръгова диаграма. Дейности за търсене на информация в интернет или други електронни източници се осъществяват по география и икономика и по математика, а в учебните часове по ХООС и музика се поставя домашна работа за намиране и обобщаване на информация за рециклиране на пластмаса, както и за намиране на информация за музикалния инструмент, на който е свирил Панайот Пипков и определяне към какъв тип инструменти принадлежи той. В часа по музика учениците представят открити в интернет

песни на Паша Христова и определения тактов размер в произведенията, зададено като домашна работа в предходен час, а в срещата разказват, че по същия учебен предмет са търсили информация за обичая нестинарство. Прилагане на умения за създаване на дигитално съдържание се наблюдава в часа по КМИТ, в който учениците изготвят презентации и вграждат музика и видеообекти в нея. Формирането на дигитални компетентности е оценено от учениците с много добра оценка (93% степен на изпълнение), което не се наблюдава напълно в часовете. В педагогическата ситуация се използва игрови подход, а в учебните часове се прилагат планираните методи на обучение, като в седем от тях и иновативни методи и подходи (по БЕЛ начален етап – дебат и екипна работа; по БЕЛ в прогимназиален етап – обобщение и анализ на информация; по английски език – сканиращо и проследяващо четене и практическото прилагане на езика; по ХООС – работа по двойки; по технологии и предприемачество – попълване на кръстословица за обобщаване на знанията от раздел „Икономика“; по музика – работа в екипи). В анкетите учениците оценяват с много добра степен на изпълнение от 91% индикаторите, проследяващи прилагането на иновативни подходи, техники, технологии и методи в учебните часове. В срещата разказват за разработване на проекти в учебните часове и извън тях (филми за историята на училището и за спорта и наркотиците, презентации за Родопите и Васил Левски и др.). Учителите допълват информацията с проекти за съобществата (флора и фауна) по човекът и природата, макети на слънчевата система, избор на подарък с определен бюджет по английски език и др. В педагогическата ситуация и девет от учебните часове се използват разнообразни и подходящи, готови и изработени от учителя дидактически материали и средства за обучение (табла, писма със задачи за децата, геометрични фигури, карти с цифри, часовник, електронен учебник, чертожни и измервателни инструменти, работни листове, мултимедийни презентации, географска карта, която не е подходящо избрана според целите на часа, таблица с данни за периода на разпад на пластмасите, кратък филм, илюстрации към стихотворението „Бъркотия“, картини от агротехнически дейности и необходими машини за обработка на почвата и културите, схеми на платформа кула, подвижни самоподемни платформи, самоподемни люлки, инвентарни маси, схеми на видове джобове, подлепване, на мястото на джоба, съединяване на торбите на джоба с предната и задната част на облеклото и други). Прилагат се готови, предоставени от учителя модели и алгоритми в педагогическата ситуация за апликиране и по БЕЛ в V клас, английски език, КМИТ, география и икономика, ХООС и учебните практики (таблица за представяне на

части на речта, за организиране на данни в таблица и графичното им представяне в различни видове диаграми, за изготвяне на компютърна презентация в споделено пространство, последователност на изработване на шивашко изделие – скрояване, подлепване, съединяване, шиене, гладене и на подбор на бояджийски състав, подготовка на повърхностите и боите и боядисване). Част от учениците се затрудняват да изпълняват предоставените алгоритми и получават помощ от учителя, с изключение на учебните практики, по които учениците следват моделите и изпълняват поставените задачи. Под ръководството на учителя в пет от учебните часове учениците търсят и установяват причинно-следствени връзки между изучаваните явления и процеси, използвайки получените знания в учебния час или други, различни от изучавания в часа учебен предмет и подпомагани от учителя (по БЕЛ между отделни звукови единици; по математика при интерпретиране на информация от диаграми; по КМИТ между изготвената презентация и правилните начини за представянето ѝ; по ХООС за групиране на материали според състава и свойствата им; по технологии и предприемачество за приликите и разликите между лично стопанство и ферма; по музика за връзката между песенно-танцов фолклор и използваните равноделни и неравноделни размери). Дейностите в педагогическата ситуация и учебните часове са практически насочени (създаване на умения за апликиране, представяне на множество от данни с кръгови и линейни диаграми, разбиране на ползата и вредата от пластмасите, осъществяване на синтактичен анализ, развиване на песенни умения и др.). В част от тях (БЕЛ в начален етап, музика, в часовете по учена практика) се предоставят възможности за развиване на творческо и критично мислене. Проведеният дебат по БЕЛ в IV клас създава условия за развиване на критично мислене и защитаване на позиция от учениците, които аргументират мненията си чия страна заемат в спора като довършат изреченията „Подкрепям момчето, защото…“, „Подкрепям пчелата, защото…“. В същия час учениците създават стихотворение с промяна на героите и събитията, използвайки заучаваната творба, с което се провокира творческото им мислене. Творчески способности се развиват у децата в педагогическата ситуация чрез рисуване, апликиране и художествено оформление на картината, изобразяваща морското дъно. В часовете по учебна практика се развиват качества като точност на действие, концентрация, самостоятелност, подреденост, самоконтрол и др., с което се създават възможности за инициативност, отговорност и предприемаческа компетентност у учениците. Опит за развиване на предприемачески способности у учениците се прави по технологии и предприемачество чрез посочване на

характерните особености на личното стопанство и фермата, разграничаването им по вид и обсъждане на необходимите умения и способности за организиране и управлението им. Във въпросниците учениците дават много добра оценка на създадените възможности за развиване на предприемачески компетентности и практическа насоченост на знанието с получена степен на изпълнение от 95%. В учебните часове повечето от тях проявяват инициатива и активност, но съществуват и ученици, които не участват в работата на класа, а в часа по технологии и предприемачество и пречат на останалите. В срещата учениците посочват, че учителите им предоставят възможност да задават въпроси, когато не са разбрали образователното съдържание и ги подкрепят и подпомагат при усвояването му. Разказват, че развиват критичното си и творческо мислене и предлагат идеи при работата по проекти и участие в дискусии по различни теми („За или против ранните бракове“, „Прилики и разлики между две държави“ и др.). Учителите им поставят задачи за изработка на макети, табла, презентации, като най-често това се случва в часовете по БЕЛ, математика, география и икономика и музика. Изготвените презентации трябва да са естетически оформени, а на учениците, които изпитват затруднения с презентирането се дава възможност да представят събрана информация с картина, табло, рисунка или по друг начин според предпочитанията им. Споделят също, че работата с работни листове, която често се прилага развива критичното им мислене.

Критерият „Компетентностен подход при възпитанието и социализацията на учениците” е оценен с 13 точки от максималните 20. В наблюдаваните учебни часове повечето от учениците демонстрират формирани умения за справяне със задачи за разбиране на новото учебно съдържание. Поставят се задачи за затвърждаване на получените знания (определяне на средномесечни валежи от дъжд в литри и среден успех на ученици чрез използване на диаграми; анализ на дяловете в произведението на Добри Христов „Ръченица“; съставяне на изречения с правилно членуване на думите в него) и превръщането им в умения в часовете по учебна практика. Прилагат се техники за самостоятелно и екипно учене чрез работни листове, записване на понятия, упражнения, създаване на текстове, съпоставка на две литературни произведения. Резултатите от попълнените въпросници от учениците във връзка с уменията за учене показват 91% степен на изпълнение, който резултат не се подкрепя с достатъчно доказателства в срещата с тях и в наблюдаваните учебни часове. В анкетите посочват, че търсят информация от учебник, сборник, атлас, художествена и специализирана литература, речници и енциклопедии,

интернет, а учителите ги учат как да я анализират и използват. В срещата разказват, че изготвят планове и понякога учат групово, като си помагат, а една ученичка споделя, че самостоятелната ѝ подготовка включва проверка на знанията на отделен лист. Много добра и подобна е и оценката на педагогическите специалисти (94% степен на изпълнение), които заявяват, че подпомагат учениците в прилагането на стратегии за учене, учат ги да откриват своите силни страни, да управляват ефективно и целенасочено времето си при самоподготовка. В педагогическата ситуация децата извличат информация от таблá, книга с рисунки на морски обитатели, прочетен от учителя текст, представящ задачи изпратени от Вики, Ники и Буквенка в плик за писмо, геометрични фигури и други. В повечето наблюдавани часове за информация учениците използват учебник, презентациите, подготвени от учителите, работни листове, филмче по английски език, илюстрации към изучаваното по БЕЛ стихотворение. Учителите поставят домашни работи, за изпълнението на които е необходимо да се търси информация в учебник, книги или интернет, споделено в срещата с учениците. Изпълнението на поставените задачи се проверява, като учителите ги подпомагат в откриването на грешки и коригирането им, което се наблюдава и в част от в учебните часове. Умения за екипна работа се развиват в педагогическата ситуация и в два от посетените учебни часове. Работа в екип е поставена на децата като поощрение за добро изпълнение на предходни задачи. Всяко дете избира геометрична фигура, която определя мястото му за работа, обозначено със същата фигура. След разпределението на децата на случаен принцип в четири екипа, те сами определят капитани на екипите. Учителят със звуков сигнал определя началото и края на времето за работа. Децата избират от набор картинки с животни, тези които обитават морското дъно, залепват ги върху работен лист и ги преброяват. Говорителят на всяка група представя пред останалите екипи готовият работен лист със залепените картинки на морски обитатели, които назовава, определя техния брой и от числова редица посочва числото, което съответства на този брой. Осъществява се взаимно оценяване на изпълнението на задачата между децата от екипите. В часа по БЕЛ в начален етап четат по роли, а в пет екипа подреждат пъзели с различна тематика, като индивидуално оценяват работата си чрез сърчице, вдигнат или свален палец, а в учебната практика за извършване на спомагателни дейности в строителството в екип по трима боядисват с различни видове бои и почистват работното си място без да оценяват и самооценяват изпълнението на задачата. В учебните часове по английски език, математика и ХООС учителите създават условия за самооценяване, но учениците не демонстрират

такива умения. По музика проявяват критичност, като самостоятелно поставените оценки от учениците са по-ниски от тези на учителя. Самооценяване се наблюдава и по КМИТ, като учениците на листчета рисуват или обозначават с дума как се чувстват. Залепват листчетата на нарисувано на дъската дърво. Получената степен на изпълнение на индикатора, проследяващ развиването на умения у децата/учениците за работа в екип от попълнените анкети от учениците е 88% степен на изпълнение или много добра оценка, което се потвърждава в част от наблюдаваните учебни часове. В срещата твърдят, че умеят да работят както индивидуално, така и групово. Обсъждат помежду си идеите и си разпределят ролите. Най-често екипна работа се осъществява в часовете по БЕЛ, математика, ХООС, география и икономика (правят карти с животни и растения, които се срещат в определени географски области). В плана за действие и финансиране към стратегията за развитие на училището, годишния план и плановете на методическите обединения са предвидени дейности за формиране и развиване на демократична култура в училище и на компетентности, свързани със здравето, спорта и поддържането на устойчива околна среда, които се допълват в плана за здравното образование и възпитание на учениците за учебната 2023/2024 година. Провежда се ден на ученическото самоуправление и деня на Европа, отбелязват се международният ден на толерантността, Европейския ден без загинали на пътя, седмицата за пътна безопасност. Служители на районните служби за пожарна безопасност и защита на населението организират беседи и обучения по теми за защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации. Учителите оценяват с висока степен от 94% степен на изпълнение дейностите за формиране и развиване на демократична култура у децата и учениците, а учениците инициативите, развиващи компетентности, свързани със здравето, спорта и поддържането на устойчива околна среда (87% степен на изпълнение). Организират се беседи за здравословното хранене, за разделното събиране на отпадъци и ползата от него с въведена такава практика в училището. Отбелязват се международният ден за опазване на околната среда, световните дни за борба със СПИН, за борба с тютюнопушенето и със злоупотребата на наркотици, деня на Земята под мотото „22 април-ден на Земята“ с постери, табла, презентации, състезания, рисунки на асфалт, почистване на училищния двор съвместно с родителите. Провеждат се демонстрации за оказване на първа помощ при различни наранявания. Обръща се внимание на личната хигиена на учениците, които получават здравни съвети и изготвят табла и постери по случай световния ден на чистите ръце, а на 8 ноември, Европейският ден на здравословното хранене приготвят

здравословен сандвич, плодова салата, домашна лимонада. Отбелязват се Европейски ден на спорта в училище и на световния ден на физическата активност под мотото „Движението – това е здраве“. По повод патронния празник на училището се провеждат спортен празник и турнир по футбол между училищата за ученици от III и IV клас, както и срещи с успешни спортисти. Учениците се включват в учебни екскурзии. Родителите в срещата дават примери за участие на децата им в клубовете по волейбол, футбол, лека атлетика и тенис на маса, в които те развиват спортна култура. Посочват, че в часа на класа и по човекът и природата се водят дискусии за здравословния начин на хранене, за полезните витамини в плодовете и зеленчуците, както и беседи за вредните храни, за превенция на тютюнопушенето и използването на алкохол и наркотични вещества. В часовете по технологии и предприемачество се учат да правят домашна лимонада, а в часовете по биология и здравно образование изготвят хранителен режим. Провеждат се кампании съвместно с родителите за почистването на училищния двор, местата за отдих и парка, както и коледни базари, за които изработват елхички, сурвачки, картички, а в деня на земята се организират състезания. Разделно се събират отпадъци по предложение на обществения съвет. Родителите разказват също за участие на учениците в кампанията „Капачки за бъдеще“ през миналата и настоящата година. Учениците в срещата споделят, че развиват интеркултурни компетентности в часовете по география и икономика, в които ги запознават с културата на други страни и народи и с расите в човешкото общество. В часовете на класа дискутират теми за толерантността, а в часовете по БЕЛ провеждат дискусии „За/против ранните бракове“.

Критерият „Осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците“ е оценен с 13 точки от максималните 16. В училището е определен координатор за организиране и координиране на процеса на осигуряване на обща и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците – заместник-директор. На всички деца от предучилищните групи е проведено ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие, тъй като не са преминали скрининг тест между 3 години и 3 години и шест месеца в детските градини, които са посещавали. Определен е риска от обучителни затруднения чрез провеждане на тестове за изследване на езиковото развитие от обучени в училището двама учители. В зависимост от резултатите децата се включват в обучение чрез допълнителни модули по образователно направление „Български език и литература“, както и в логопедична работа. За учебна 2023/2024 г. са сформирани три групи с 15 деца. В

рамките на общата подкрепа се провежда допълнително обучение по български език и литература и по математика и за учениците (по проект „Успех за теб“ и по предложение на екипа за подкрепа за личностно развитие на учениците). Консултации по учебни предмети се осъществяват по собствено желание или по покана от учител, споделено в срещите с родители и ученици. Графикът за консултиране по учебни предмети за първия учебен срок е публикуван на интернет страницата на училището с определени дни, място и часове за провеждане и поставен на видно място в сградата на училището. Осъществяват се и допълнителни консултации. Реализира се логопедична работа, споделено в срещите с педагогическите специалисти и екипа за управление, което посочват и родителите във въпросниците с получена висока степен на изпълнение на индикатора (99% степен на изпълнение). Назначеният в училището логопед провежда диагностика на децата и учениците, след което работи с тези, които имат необходимост от логопедична подкрепа (42 деца и ученици през учебната 2023/2024 г.). Осъществява обща подкрепа и на учениците с хронични заболявания, които са под наблюдението на медицинските сестри. Родителите са запознати с провежданите дейности за кариерно ориентиране на учениците, които включват запознаване с професиите в часа на класа и представянето им при посещение в службите за пожарна безопасност, полицията, строителни и шивашки фирми. Сформирани са няколко екипа за обща подкрепа (за 20 ученици в начален етап и 23 ученици в прогимназиален и гимназиален). В екипите участват класните ръководители, педагогическият съветник и логопедът. Педагогическите специалисти дават много добра оценка на дейности за превенция на обучителни затруднения, допълнително обучение и консултиране по учебни предмети от 95% степен на изпълнение. През учебната 2022/2023 година са проведени занимания по интереси в 16 групи с включени 67 ученици от начален етап, 136 ученици от прогимназиален и 30 от гимназиален в тематичните направления „Дигитална креативност“, „Математика“, „Технологии“, „Гражданско образование“, „Изкуства и култура“ и „Спорт“. През учебната 2023/2024 година са сформирани 22 групи за занимания по интереси с 327 ученици в следните направления: „Дигитална креативност“ – една група; „Изкуства и култура“ – 6 групи; „Технологии“ – 5 групи; „Гражданско образование“ – 6 групи; „Природни науки“ – една група; „Спорт“ – три групи. В срещата учениците споделят удовлетвореността си от участието в клубовете по журналистика и танци. Учениците се включват в занимания по интереси след проучване на желанията им за избор на тематично направление чрез анкета. Участват в тържества на училищно, общинско и регионално ниво.

Заниманията се провеждат от учители в училището в събота. Учениците се награждават с морални и материални награди, а условията и реда за това са определени в чл. 145 от Правилника за дейността на училището. Получават похвала, грамоти, благодарствено писмо до родителите, предметни награди и др. за постигнати високи резултати в учебната дейност, за значими постижения в състезания, конкурси и олимпиади и прояви на гражданска позиция и активност. Предоставят се стипендии с източник на финансиране училищният бюджет, за което са утвърдени правила с диференциране на размера на месечната стипендия за конкретни граници на успеха на учениците. През първия учебен срок на 2023/2024 година са утвърдени четири стипендии за постигнати образователни резултати с успех от много добър 5,00 до отличен 5,50, четиридесет и две стипендии за успех от добър 4,00 до много добър 4,99, тридесет и три за подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на отпадането и пет за ученици с един родител. Допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците се осъществява от назначени в училището специалисти. Екипите за подкрепа включват ресурсен учител, логопед, педагогически съветник, класен ръководител и учители по учебни предмети. Извършва се оценка на потребностите на децата и учениците, изготвят се индивидуални планове за подкрепа и индивидуални учебни програми, които се утвърждават от директора. Провеждат екипни срещи за обсъждане на напредъка. Въз основа на проследения напредък през първия учебен срок при необходимост се внасят промени в индивидуалните планове и програми след информирано писмено съгласие на родителя. В края на първи учебен срок и края на годината се изготвят доклади до директора на училището за дейността на екипа и постигнатия напредък. Педагогическите специалисти работят в екип помежду си, както и с ресурсните учители, логопеда и педагогическите съветници. Педагогическите специалисти в срещата споделят, че поради спецификата на нарушенията предимно развиват социални умения у учениците и те не постигат напредък на образователните резултати. Учениците не участват в дейностите по интереси, но се включват в училищни и извънучилищни изяви, като отбелязване на деня на народните будители, участие в конкурс за рисунка на Регионалния исторически музей – Ямбол, в празника Helloween, в коледните инициативи (изложба, украса и базар „Коледния дух в училището“), в деня на усмивката и на розовата фланелка, в изработване на табло по повод световния ден на водата и на националния празник 3 март и на картички „Поздрав за мама“. Съвместно с родителите изработват мартеници, а чрез информационни материали училищната общност е запозната с признаците на синдрома на Даун с цел развиване на

толерантност. В срещата родителите изразяват удовлетвореност от работата на ресурсните учители и логопеда и предоставяната обратна връзка за развитието и напредъка на децата им. Майка споделя за преодолени проблеми със заекване на детето ѝ в резултат на подкрепата от логопеда, а друг родител изпитва задоволство от осигуряваните по 10 часа допълнителни обучения по БЕЛ и математика за ученици с обучителни трудности. Запознати са, че в училището се обучават ученици с хронични заболявания, предимно с астма. В портфолиото на училището не се посочват данни за деца и ученици с изявени дарби, но в срещата учениците считат, че в училището има талантливи ученици, които рисуват и танцуват добре.

Критерият „Компетентностен подход в процеса на оценяване“ е оценен с 8 точки от максималните 12. Педагогическите специалисти използват различни методи и подходи за оценяване на знанията и уменията на учениците – текущи проверки в процеса на обучение като етап във формирането на знанията, уменията и навиците на децата и учениците, писмени изпитвания (входни и изходни равнища, тестове, контролни и класни работи), оценяване на индивидуални и групови практически задачи, проектна дейност, участия в състезания, олимпиади и конкурси. В начален етап и в подготвителните групи се изготвя портфолио, структурата и съдържанието на което за децата е определено в Правилника за дейността на училището. В срещата се екипа за управление директорът споделя, че е разработена система за писмените изпитвания, според която във всеки клас поставяните задачи се разработват по единна методика и критерии съобразено с форма́та за външно оценяване. Включват се въпроси със затворен и отворен отговор, езикови задачи, диктовки, съчинения по картина др. Изготвят се рецензии, които служат на учениците и учителите за анализ на допускани типични грешки. Въпреки че в част от дидактическите планове предварително е предвидено оценяване, в учебните часове се дава обща обратна връзка, като учителите използват грешките на учениците за поощряване на напредъка им. Индивидуални оценки се поставят в двата часа по учебна практика по предварително определените критерии, предоставени на учениците преди започване на часовете. Учениците и родителите са запознати с критериите за оценка, която се мотивира в рецензия или устно в зависимост от начина на изпитване, споделено в срещата с двете целеви групи. Повечето ученици в анкетите посочват, че се използват различни форми за оценяване – устно и писмено, за изготвянето на презентации, екипна работа, разработване на проект, практическата ни работа, както и че са запознати с критериите за оценяване (81% степен на изпълнение).

Родителите във въпросниците заявяват, че получават информация за резултатите от обучението на децата им с получена много добра степен на изпълнение от 89%. В срещата учениците споделят, че учителите ги подпомагат в усвояване на образователното съдържание, а изискванията им са съобразени с техните възможности. Мотивират се от поощренията на учителите и изявите си в конкурси и тържества. Осъществява се анализ на входящата и изходяща диагностика на децата и входно и изходно равнище на учениците с цел установяване на степента на усвояване на основни понятия, факти и закономерности и на придобитите компетентности, които ще се надграждат през съответната учебна година или за предприемане на мерки за преодоляване на дефицити. Анализират се постижения на учениците и резултати от национални външни оценявания. За преодоляване на пропуски се провеждат допълнително обучение, консултации и допълнителни консултации. Проследяването на постиженията на децата и напредъкът на учениците е пряко свързано с екипната работа на педагогическите специалисти и се обсъждат на педагогически съвети. При подготовката на учениците за олимпиади, състезания и конкурси, както и при работата в клубове по интереси учителите се стремят да мотивират учениците за постигане на по-добри резултати в учебната дейност и да формират съпричастност към училищната общност. Според предоставената информация от директора в портфолиото на училището, в предходната учебна година 33% от учениците са взели участие в олимпиади, състезания и турнири, а в настоящата 27%. През 2022/2023 година са се включили в международна изложба за детско изкуство (The International Children'sArtExhibition- ICAE) в Осака, Япония с получен сребърен медал от ученик от III клас, петнадесети национален конкурс „Кукери" на Народно читалище „Съгласие-1905", град Българово, втори национален творчески онлайн конкурс „С обич за мама", организиран от Народно читалище „Възраждане-1927", град Бургас, XX Национален конкурс „Свети Трифон Зарезан", национални конкурси „Детство мое вълшебно", по приложно изкуство „Кукерландия", за видеоклип със съвременна интерпретация на стих на Вапцаров стих, регионален конкурс на ВиК, град Ямбол „Земята и водата" (двама ученици със спечелено второ място) и областен конкурс-изложба по приложно и изобразително изкуство „От Коледа до Васильов ден", конкурси за млади художници, за рисунка на община Балчик „Ден на християнското семейство", коледен конкурс „Подай ръка-спаси живот" на община Ямбол и множество други конкурси (за рисунка „Моята Кукерландия" – „Нарисувай ми кукер" на читалище Съгласие-Ямбол, община Тунджа и град Попово, за детска рисунка „Моят любим сезон", „Моето училище –

моят свят“ по повод 130 годишният юбилей на II ОУ „Константин Фотинов“, град Лом, за коледна картичка „Коледа в планината“, за рисунка „Рецептите на баба“ и „Българската азбука“ в град Шумен, конкурс за устойчива мода по проект „Fashion Diet“ към факултет „Техника и технологии“, град Ямбол на Тракийски университет. Участвали са в коледно математическо състезание, международната олимпиада Кингс по български език, английски език, математика, човекът и природата и човекът и обществото, националния фолклорен ученически фестивал „Родило се, преродило”, град Ямбол, 150 урока за Апостола, юбилейното национално състезание „Стъпала на знанието. Български език и литература – V – XII клас”, организирано от сдружение „10 книги”, XVII регионално състезание по информационни технологии, посветено на 119 години от рождението на Джон Атанасов, XVII регионално състезание по информационни технологии, посветено на 119 години от рождението на Джон Атанасов, XV Национално състезание по информационни технологии „Знанието е сила”, организирано от VII СУ “Кузман Шапкарев”, град Благоевград и Югозападен университет „Неофит Рилски“, математическо състезание „Европейско кенгуру“, национален конкурс „Доброволчеството, акт на солидарност в борбата с бедствията и пожарите”, организиран от Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” към Министерството на вътрешните работи и „Национална асоциация на доброволците в Република България”, олимпиада по химия и опазване на околната среда, редица спортни състезания по футбол, волейбол, баскетбол, щафетно бягане и други. През учебната 2023/2024 година учениците са се включили в международен конкурс на детско изкуство „Pentel“, XX национален конкурс „Златна есен, плодовете на есента“, VII национален конкурс „Красива природа, красива наука“, национална изложба-конкурс „Свети Трифон Зарезан“, град Сунгурларе и други национални конкурси („Вълшебния свят на Родопите“, за абстрактно изкуство и живопис „Лора Янева“ към Центъра за подкрепа на личностното развитие – Общински детски комплекс (ЦПЛР-ОДК), град Средец, „Коледна звезда”, „България в картини и слово” на ЦПЛР-ОДК, град Монтана, областен конкурс – изложба по приложно и изобразително изкуство „От Коледа до Васильов ден“, с получени златен и сребърен медал, редица конкурси („Рецептите на баба“, „Аз обичам моето училище”, „Моят любим национален герой“ в град Благоевград, „Будителите на Ямбол“ с мултимедийна презентация и др.). Участвали са в благотворителни кампании („Подай ръка, спаси живот“, „Деца помагат на деца“ – „Коледна звезда“ под патронажа на Президента на Република България със завоювани три първи и две втори места), в международната

олимпиада „Кингс“ по български език и литература, математика и компютърно моделиране и информационни технологии, общински кръг на ученическата олимпиада по български език и литература, по математика, информационни технологии, история и цивилизации, философия, математическото състезание „Европейско Кенгуру”, състезание по информационни технологии на тема „Ямбол – влез в историята“, организирано от ЦПЛР-ОДК, град Ямбол. Спортните състезания включват крос „Джон Атанасов“ за ученици от III и VIII клас и спечелени пето и шесто място, общински първенства по футбол, волейбол, тенис на маса, коледен турнир по народна топка и др. Всички деца и ученици в училището са от уязвими групи. През трите проследявани години учениците от I до III клас са постигнали среден успех с качествен показател добър. Останалите ученици също са реализирали добър среден успех, който е в близки граници през трите години, с тенденция към слабо понижение (през 2020/2021 година добър 3,81, през 2021/2022 година добър 3,73 и през 2022/2023 година среден 3,35). Отсъствията на учениците от уязвими групи се повишават през 2022/2023 (12 997 по уважителни и 4 294,5 по неуважителни причини), в сравнение с предходните две години (6 893 по уважителни причини и 2 177,5 по неуважителни през 2021/2022 година и 6 988 по уважителни и 866 по неуважителни причини през 2020/2021 г.). Училищният екип създава условия за адаптация и социализация на учениците от уязвими групи и приобщаването им към образователната среда, проследява напредъка им и ги подпомага в развитието им. Включват ги в състезания, празници, викторини, конкурси и в дейности по интереси. Организират се срещи със значими обществени личности (в настоящата учебна година с писател). Провеждат се еднодневни екскурзии и часове извън класната стая по Национална програма „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, модул 3 „Културните институции като образователна среда“. Използва се Националната програма „България – образователни маршрути“. Осъществяваните дейности допринасят за по-добра мотивация за учене у учениците и по-висока самооценка.

Критерият „Резултати от обучението“ е оценен с 2 точки от максималните 4 точки (индикаторът, проследяващ устойчивостта/повишаването на резултатите от държавни зрелостни изпити за придобиване на средно образование е неприложим). За последните три години не може да се определи тенденция на повишаване или намаляване на резултатите от националното външно оценяване (НВО) на учениците от X клас, в IV клас те се повишават, а в VII се понижават. През 2020/2021 учебна година са отчетени средни резултати от НВО в

IV клас от 50,54 т., в следващата година се повишават на 60,09 т., а през 2022/2023 г. са 59,41 т., които са сравними с резултатите от предходната година, поради което може да се определи повишаване. Качествената оценка е добра. Подобна е тенденцията по двата учебни предмета, като по БЕЛ средните резултати от 41,51 т. през 2020/2021 г. се повишават значително на 66,26 т. през 2021/2022 г., а през 2022/2023 г. се понижават на 57,37 т. По математика през първата проследявана година се отчитат по-добри резултати 59,56 т.), в сравнение с втората (53,92 т.), които през 2022/2023 г. се повишават до 61,45 т. Средните резултати в VII клас от качествена оценка среден се понижават до слаб – от 32,29 т. през 2020/2021 г. до 21,07 т. през 2021/2022 г., а през 2022/2023 г. бележат слабо повишение до 23,14 т., но остават с качествена оценка слаб. Тенденцията по БЕЛ е към категорично понижаване – 31,30 т. през 2020/2021 г., 25,61 т. през 2021/2022 г. и 18,38 т. през 2022/2023 г. По математика не може да се определи тенденция, тъй като през първата проследявана година са отчетени средно 33,28 т., които се снижават до 16,53 г. през 2021/2022 г. и бележат повишаване през 2022/2023 г. до 27,89 т. В X клас средните резултати от двата учебни предмета са с качествена оценка среден, но също не може да се определи тенденция, тъй като през 2020/2021 и 2022/2023 г. средните резултати са близки по стойност, съответно 35,77 т. и 35,95 т., а във втората проследявана година са по-високи (38,14 т.). На държавните изпити за придобиване на първа степен на професионална квалификация учениците от X клас постигат добър успех (3,87 през 2020/2021 г., 3,98 през 2021/2022 г. и 4,10 през 2022/2023 г.), като с изключение на първата проследявана година, когато средният успех по теория на професията и практика на професията е еднакъв (добър 3,87), в следващите две години резултатите по практика са по-високи (през 2021/2022 г. добър 3,89 по теория и добър 4,07 по практика; през 2022/2023 г. добър 4,03 по теория и добър 4,16 по практика). Всяка учебна година се провеждат пробни изпити по БЕЛ и математика по форма́та на НВО за IV, VII и X клас. Резултатите са съпоставими с постигнатите на НВО, а често тези от външното оценяване са по-добри. Основна цел на пробните изпити е да усвоят начина на организация на изпитите, да преодолеят стреса и да покажат по-добри резултати.

2. Изпълнение на насоките и препоръките от предходната инспекция в област „Образователен процес“

В област „Образователен процес“ на училището са дадени девет насоки и единадесет препоръки.

Препоръката директорът да създаде необходимата организация за изграждане на езикова компетентност и да осъществи своевременен контрол е изпълнена. В Годишния план за насърчаване и повишаване на грамотността и в плановете на методическите обединения са заложени и реализирани допълнителни обучения по български език и литература на ученици с обучителни затруднения, както и консултации и допълнителни консултации в рамките на общата подкрепа за личностно развитие. В изпълнение на плана за контролна дейност директорът е провел тематичен контрол на правилното използване на книжовния български език чрез посещения на учебни часове по български език и литература (констативни протоколи №№ 38/29.11.2022 г. – „Античен театър и драма“ в VIII^{б} клас, 40/30.11.22 г. – „Видове думи според речниковото им значение и звуковия им състав“ в V^{в} клас, 65/17.01.2023 г. – „Гълъбицата и мравката“ във II^{а} клас, 73/07.02.2023 г. – „Запознаване със звук и буква В и в“ в I^{в} клас, 82/14.03.23 г. – „Ако се смеят не значи, че не учат“ в III^{г} клас, 83/15.03.23 г. – „Съгласуване на прилагателни и съществителни имена“ във II^{в} клас). Учителите са обменили практики чрез открити практики по български език и литература за използване на интерактивни методи на обучение (мозъчна атака, ролеви игри, екипна работа, поставяне на казуси за провокиране на интереса на учениците и поощряване на тяхното активно участие в образователния процес), насочени към обогатяване на речниковия запас на учениците, развиване на комуникативната им компетентност и развитие на езиковата им култура. Наблюдаваните практики са обсъдени в методическите обединения. Реализирани са съвместни учебни часове по български език и литература и история и цивилизация. Проведени се инициативи в подкрепа на четенето (посещение в библиотеката, отбелязване на 2 април – международния ден на книгата, кампания за съвместно четене „Деца четат на деца”, парад на приказката). Организират се информационни срещи с родители за подкрепа на ученици, които имат проблеми в овладяването на българския език. В рамките на инициативата „Отворени врати“ се провеждат занимания за четене с участието на родителите.

Следващата препоръка директорът да планира обучения, открити практики и други дейности, които да подпомогнат учителите да прилагат в образователния процес дейности за развитие на умения у учениците за работа в екип и да им предоставят възможност да изпълняват различни роли в екипа също е изпълнена. В плана за квалификация за учебната 2022/2023 година са заложени и реализирани разнообразни обучения: развиване на умения у учениците за работа в екип, за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване;

провеждане на уъркшоп за учители „Как да използваме ИКТ в клас, въвеждане на уеб платформи и приложения, които ще направят уроците забавни и интерактивни“; проектно-базирано обучение в класната стая; модел за управление на мултикултурна класна стая; използване на Book Creator за логопедична терапия; създаване на електронни ресурси и дигитално учебно съдържание за работа в класната стая; прилагане на разнообразни видове и форми за оценяване на учениците. Учителите са усвоили умения за работа с електронни платформи и ресурси (Geogebra, Goosechase, Autokar, StopMotion Studio, Jeopardylabs.com, edpuzzple.com, nearpod.com, padlet.com, view.general.lu, fodey.com). Провели са открити практики и съвместни учебни часове (в I клас по български език и литература и родинознание; във II клас по родинознание, математика, четене и български език; в III клас със съвместен урок по компютърно моделиране и човекът и природата, представяне на игрови методи за обучение по български език и литература и учебен час „Нашата родина в Европа на балканския полуостров“; в IV клас съвместен урок по български език и литература и изобразително изкуство на тема „Зимна приказка“ и представяне на обучение базирано на проекти; в VII^{а} клас съвместен учебен час по български език и литература и история и цивилизации на тема „Историческата действителност и художествената измислица в разказа „Една българка“; в X^{а} клас урок по български език и литература на тема „Човекът – жертва и съзидател на нов свят”, заложен в плана за работата на методическо обединение по български език и литература V-X клас за учебната 2022 – 2023 година; в V^{в} клас съвместен учебен час по български език и литература и история и цивилизации на тема: „Мит и история. Мит и литература“; в VI^{а} клас съвместен урок по география и икономика и изобразително изкуство „Изкуството от страните на Азиатския регион“; в VI^{в} клас учебен час по математика и английски език на тема „Коледна мисия в центъра на град Ямбол с математиката“ – English + Maths =Fun; „Музикална математика“ с учениците от V^{б} клас; проектобазиран учебен час по технологии и предприемачество и математика „Мисия млад приемач“ с ученици от VII^{а}; урок по човекът и природата на тема „Вещества и смеси“ в V^{в} клас).

Изпълнението на препоръката директорът да обсъди с педагогическите специалисти и да изберат подходящи форми и техники за развитието на уменията на учениците за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване е осъществено чрез организирани тематични заседания в методическите обединения, резултатите от които са отразени в протоколи. Според доклада на директора учителите прилагат техники за развитието на

уменията на учениците за самооценка според възрастовите им особености, което се наблюдава и в част от посетените учебни часове. В края на всеки час учителите задават въпроси за обратна връзка от типа „Какво научих този час?“, „Какво ме затрудни?“, „Какво не разбрах?“ и др. В часовете, в които се провежда групова работа и работа в екип се предоставя възможност за посочване на силни и слаби страни в работата и се обсъждат възможност за подобряване на постиженията.

Препоръката директорът да предприеме мерки за популяризиране на диагностичната, корекционно-терапевтичната и профилактична дейност на логопеда в училище е изпълнена. Приет е план за дейността на логопеда в училището, с който родителите са запознати на проведените родителски срещи. На официалната интернет страница на институцията и на видно място в училищната сграда са публикувани материали за дейността на логопеда. Изготвени са брошури, видео клипове и филми. През учебната 2022/2023 година са сформирани пет групи за допълнителна подкрепа и за едно дете с езиково-говорни нарушения. Логопедът подпомага учителите на ученици с логопедични проблеми в учебните часове като им предоставя помощни материали. Представя информация за резултатите на учениците от диагностично корекционната терапевтична и профилактична дейност на заседания на методическите обеднения, а на педагогически съвет представя отчет за дейността си.

Препоръката учителите да планират и организират екипна работа в учебните часове, като запознават учениците с правилата за работа в екип, да насърчават активността на учениците в екипната работа и споделянето на отговорност при изпълнение на задачите, като разпределят ролите и задачите е частично изпълнена. Според доклада на директора за изпълнението на препоръките учителите са разработили правила и критерии за екипно учене и организират пространството в класната стая като среда подходяща за работа в екип. Дейностите се предвиждат в дидактическите планове при пренос на нови знания към нови ситуации и за прилагане на наученото чрез творческа дейност. Предоставя се възможност за споделяне на трудности, възникнали при изпълнението на задачите, както и всеки ученик да оцени своят принос и работа в екипа. Учителите поставят оценки като отчитат силните и слабите страни в екипната работа и набелязват мерки за подобряването ѝ. Директорът и заместник-директорът контролират изпълнението на препоръката (констативни протоколи №№ 32/24.11.22 г. – „Водата и нейните свойства“ в III^{д} клас, 37/29.11.22 г. – “От Дунав до Горнотракийската низина“ в IV^{д} клас, 57/21.12.22 г. – „Снежно недуразумение“ в IV^{в} клас,

№56/20.12.22 г. – „Зимни празници“ във II^{г} клас, 77/23.02.23 г. – „Историческата достоверност и художествена измислица в разказа „Една българка“ в VII^{а} клас, 85/24.03.23 г. – „Математиката лесна и интересна“ в IV^{б} клас, 91/06.04.23 г. – „Речево поведение при диалог и дискусия“ в IX^{б} клас). В учебните часове не се наблюдава в достатъчна степен развиване на умения за екипна работа на учениците, както и организиране на пространството в класната стая, както се представя в доклада, поради което препоръката се счита за частично изпълнена.

Учителите планират и прилагат на иновативни методи за преподаване, които да мотивират учениците за активно участие в образователния процес, както според доклада на директора, така и в наблюдаваните учебни часове, с което препоръката се счита за изпълнена. Вътрешноквалификационната дейност е насочена към споделяне на успешни практики за учене, базирани на интерактивни техники и методи за обучение. В плановете на методичните обединения са заложени и проведени взаимни наблюдения на часове за представяне на добри практики (съвмести часове – в V клас по математика и музика и по български език и литература и история и цивилизации, в VI клас по география и икономика и изобразително изкуство и по математика и английски език, в VII клас по технологии и предприемачество, информационни технологии и математика и по български език и литература и история и цивилизации, урок, включващ български език и литература, математика, човекът и природата, човекът и обществото, музика и изобразително изкуство съвместно между III^{г} и IV^{г} клас; обучение базирано на проекти в класната стая – проект „Традиции и обичаи“ в III^{г} .клас; проект „Здравето от А до Я“ в IV^{г} клас, проект „Shoping” в VI^{г} клас; „Създаване на електронни книги за артикулационна терапия“, проведен от логопеда). Учебните часове са обсъдени на заседания на методическите обединения, а директорът и заместник-директорът осъществяват контрол на прилаганите иновативни методи на работа (констативни протоколи №№ 58/23.12.22 г. – „Коледни новогодишни празници“ в III^{г} и IV^{г} клас, 52/15.12.22 г. – „Музикална математика“ в V^{б} клас, 77/23.02.23 г. – „Историческата достоверност и художествена измислица в разказа „Една българка“ в VII^{а} клас, 86/24.03.23 г. – „Изкуството в Азия“ в VI^{а} клас, 88/27.03.23 г. – „Коледна мисия в центъра на Ямбол с математика“ в VI^{в} клас, 90/05.04.23 г. – „Мисия млад предприемач“ в VII^{а} клас, 93/19.04.23 г. – „Мит и история. Мит и литература“ в V^{в} клас).

Препоръката учителите да работят за изграждане на дигитални компетентности у учениците за развиване на умения за търсене, намиране, обработване и оценяване

достоверността на информация и данни в дигитална среда при спазване и прилагане на правила за сигурност и нормите за етично и безопасно ползване на информацията в дигитална среда е изпълнена. В наблюдаваните учебни часове се установява в достатъчна степен поставяне на задачи за намиране на информация в дигиталното пространство, а според доклада на директора в учебните часове учителите поставят задачи за намиране на допълнителна информация, свързана с учебното съдържание. Насърчават учениците да търсят, обработват и представят по подходящ начин откритата информация, като използват компютри, лаптопи, телефони, виртуални класни стаи, електронни учебници и др. За целта е осигурен достъп до интернет мрежата в училище. Учениците използват техниката в компютърните кабинети, а на видно място са поставени правила за безопасна работа в интернет.

Контролът на директора и заместник-директора показват, че в образователния процес учителите прилагат формиращо оценяване. Предоставят възможност на учениците да превъзмогват притесненията си от допуснатите грешки и де се учат от тях, да се подпомагат взаимно при работата в екип, групова работа и проектна дейност, сами да оценяват силните и слабите си страни, да развиват талантите и възможностите си, да бъдат активни, заинтересовани и да разчитат на собствените си умения, да повишават мотивацията си за учебен труд, да учат самостоятелно, със собствен темп, както преодоляват допуснатите пропуски. С тези данни и наблюдението на учебни часове препоръката учителите да предоставят възможност на учениците да търсят и намират обяснение на своите грешки при изпълнението на конкретни задачи за изграждане на правилна самооценка се счита за изпълнена.

Препоръката учителите да работят за изграждане на умения у учениците за изграждане и прилагане на разнообразни стратегии за учене е изпълнена. В училището се реализират стратегии, съобразени с възрастовите особености и учениците и характеристиките на ромския етнос чрез провеждане на дейности за повторение, групиране, изработване на предмети макети, обобщение и използване на изображения. Изграждат се умения за сътрудничество между учениците, формиране на умения за планиране, самооценка, ангажираност и постоянство.

Препоръката учителите да използват разнообразни видове и форми за оценяване на учениците с цел отстраняване на констатирани пропуски и мотивация за учене, което би довело до повишаване на резултатите им в процеса на обучение, както и до повишаване на

резултатите от национално външно оценяване е изпълнена частично. Използват се разнообразни видове и форми за оценяване – устно и писмено изпитване, тестово оценяване, работа по проекти, работа в екип, оценяване на практическа дейност (в професионалните паралелки и др.), оценка на изпълнението на поставените домашни работи. В края на всяко писмено изпитване учителите поставят мотивирана оценка на усвоените знания, пропуски и дават насоки за последваща корекционна работа. Използват индивидуален и диференциран подход, насърчават учениците за допълнителна работа по отделните учебни предмети. За повишаване мотивацията за учене се организират състезания между учениците в класа и между отделните паралелки. Използват се различни стимули, изготвят се портфолиа на учениците, проследяващи напредъка им през учебната година. Ученици с установени пропуски се включват в групи за допълнително обучение и консултации. На заседания на методическите обединения са приети единни критерии за оценяване. За учениците, които ще се явяват на външни оценявания се провеждат писмени изпитвания по форма́та на НВО. Проведени са пробни изпити в IV, VII и X клас. Резултатите на учениците от IV клас от НВО са повишени, както и в X клас в една от проследяваните три години. Въпреки представените от директора доказателства, само в два от наблюдаваните учебни часове се поставят индивидуални оценки, а в останалите и педагогическата ситуация се дава обща обратна връзка поради което препоръката се счита за частично изпълнена.

Учениците са включени в множество разнообразни състезания, олимпиади и конкурси, с което препоръката учителите да информират и насърчават учениците за участие в олимпиади на общинско, областно и национално ниво е изпълнена. Участвали са в състезанието „Европейско кенгуру“, в квалификационния кръг на олимпиада KINGS по български език, математика, човекът и обществото и човекът и природата, в XVII регионално състезание по информационни технологии, посветено на 118 години от рождението на Джон Атанасов, в олимпиада по информационни технологии с два мултимедийни продукти в общински кръг и са класирани за областен, в общинския кръг на олимпиада по математика, по химия и опазване на околната среда, в състезанието „Водата е живот“ по случай световния ден на водата и др.

Резултатите от настоящата инспекция в област „Образователен процес“ са представени на графика № 1.

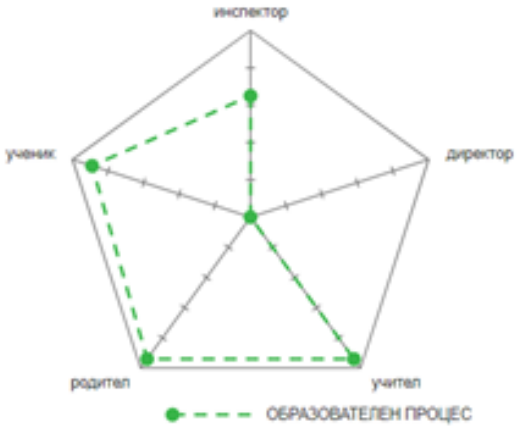

Графика 1

Педагогическите специалисти, родителите и учениците дават високи оценки на изпълнението на индикаторите в област „Образователен процес“. Учителите оценяват планирането на педагогическата ситуация/учебния час с много добра степен на изпълнение от 97%, а инспектиращия екип с добра. Формирането и развиването на умения за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване у децата и учениците според наблюдаваните педагогическа ситуация и учебни часове е на добро ниво, а самооценката на педагогическите специалисти е много добра (90% степен на изпълнение). Учениците оценяват с 93% степен на изпълнение формирането на дигитални компетентности, за разлика от инспектиращия екип, който дава задоволителна оценка. Висока е и оценката на учениците (91% степен на изпълнение) на прилагането на иновативни подходи, техники, технологии и методи в обучението, оценено от инспектиращия екип с добра оценка. Подобен е резултата от оценката на индикатора, проследяващ изграждането на предприемаческа компетентност и практическа насоченост на обучението (95% степен на изпълнение според учениците и добра оценка от инспектиращия екип. Развиването на умения за учене се оценява с много добра степен а изпълнение от учителите и учениците (съответно с 94% и 91% степен на изпълнение). Формирането и развиването на умения за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване също е оценено с висока оценка от педагогическите специалисти и добра от инспектиращия екип. Учениците оценяват с много добра степен индикаторите, проследяващи формирането и развиването на компетентности, свързани със здравето, спорта и поддържането на устойчива околна среда (79% степен на изпълнение), която съвпада с оценката на инспектиращия екип. Дейностите за осигуряване на обща подкрепа са оценени много ниско от учениците (78% степен на изпълнение), за разлика от родителите и учителите, според които изпълнението на индикатора е в много

добра степен (99% и 95%). Използването на разнообразие от видове и форми на оценяване е оценено високо от родителите и учениците (съответно 81% и 89% степен на изпълнение) и по-ниско от инспектиращия екип. Много добра е оценката на учениците за развиването на умения за работа в екип (88% степен на изпълнение), която съвпада напълно с оценката, получена от наблюдението на педагогическа ситуация, но индикаторът получава задоволителна оценка в резултат на посещението на учебни часове.

3. Силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството на предлаганото образование в област „Образователен процес“

В област „Образователен процес“ Обединено училище „Доктор Петър Берон“, град Ямбол показва следните **силни страни**:

Учителите подкрепят децата и учениците в усвояването на нормите на българския книжовен език и правилното му използване в комуникацията. Провежда се обучение чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език, допълнително обучение и консултиране по учебни предмети и дейности за превенция на обучителните затруднения.

Извършва се ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата от предучилищните групи. Осъществява се логопедична диагностика и подкрепа. Допълнителната подкрепа на деца и ученици със специални образователни потребности се извършва в училището.

Полагат се усилия за прилагане на разнообразие от подходи, техники, технологии и методи в образователния процес. Използват се апробирани практики в съответствие с възрастовите особености на децата и учениците и потребностите им. Моделират се практически ситуации.

В училището се планират и провеждат дейности за формирането и развитието на компетентности, свързани със здравето, спорта и поддържането на устойчива околна среда.

Обсъждат се теми, свързани с толерантността към различието, зачитането на правата и достойнствата на представителите на различни етноси.

Училищният екип създава условия за адаптация и социализация на децата и учениците от уязвими групи и приобщаването им към образователната среда, проследява напредъка им и ги подпомага в развитието им. Учениците се включват в разнообразни инициативи, олимпиади, състезания, празници, викторини, конкурси и др.

Определят се следните **насоки** за подобрение на качеството на предлаганото образование в област „Образователен процес“:

- Формиране и развиване на дигитални умения у учениците.
- Развиване на умения у учениците за работа в екип.

Инспектиращият екип прави следните **препоръки** за изпълнение на насоките и за повишаване на качеството на образованието в област „Образователен процес“:

1. Директорът да продължи да стимулира учителите в прилагането на информационни и комуникационни технологии в образователния процес, особено след оборудването на STEM кабинети.
2. Учителите да планират в дидактическите планове и реализират в учебните часове дейности за формиране на дигитални компетентности у учениците, като им предоставят възможност за работа с дигитални устройства.
3. Учителите да продължат да планират и прилагат дейности за развиване на уменията на учениците за работа в екип, които допълнително ще допринесат за развиване на комуникационни компетентности, умения за презентиране и споделяне на отговорност.

III. Област „Управление“: резултати, силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството на предоставяното образование

1. Резултати

Критерият „Стратегическо управление и лидерство“ получава 15 точки от максималните 20 точки. Стратегията за развитие на училището е изготвена за периода 2023 – 2028 година съобразно изискванията на чл. 263, ал. 1, т. 1 от ЗПУО. Направен е SWOT анализ, в които се засягат благоприятни и неблагоприятни фактори на вътрешната и външна среда. Планираните стратегически приоритети в дейността на институцията съответстват на насоките в чл. 263, ал. 4 от ЗПУО. Мерките за подобряване на качеството в училището се разработват, обсъждат и приемат от педагогическия съвет, а за учебната 2023/2024 година са част от стратегията. Планират се в три направления: свързани с педагогическите специалисти и подобряване на компетентностите им, свързани с учениците за подобряване на образователните им резултати и свързани с училището и подобряване на физическата среда. Разработен е план за действие и финансиране с предвидени оперативни цели и дейности за изпълнението им за всяка година от периода на действие на стратегията. Посочени са източници на финансиране. Получената степен на изпълнение от участието на педагогическите специалисти в изготвянето на стратегията на училището е 96% или много добра. Повечето от тях посочват, че са участвали в разработването на стратегията с

предложения и мнения в отделни етапи при изготвянето ѝ и в отделни раздели, както и в приемането ѝ на заседание на педагогическия съвет. Като част от стратегията е разработена програмна система, отговаряща на изискванията на чл. 29, ал. 4, т. 1, т.2 и т. 4 от Наредба № 5 от 3 юни 2016 г. за предучилищното образование, с изключение на тематично разпределение за всяка възрастова група. В стратегията не са предвидени конкретни задачи за изпълнение на целите по години, за да се отчетат резултатите в края на всяка учебна година, каквито са изискванията на чл. 263, ал. 6 от ЗПУО. Родителите в срещата представят доказателства за участието си в благотворителни мероприятия, открити практики, дейности, свързани със здравето, спорта и поддържането на устойчива околна среда за изпълнение на целите на стратегията. Одобрили са назначаването на образователни медиатори, които имат значима роля за връзката на семейството и училището. Споделят, също, че участват в педагогически съвети при разглеждане на поведение на ученици и налагане на санкции. Във връзка със стратегическото управление екипът за управление допълва, че създават екипи, които да проучат мнението на педагогическите специалисти за стратегическото развитие на училището. Класните ръководители разясняват приоритетите пред родителите. Вземат предвид предложенията на Обществения съвет, които са свързани предимно с материалната база и дейностите по интереси на учениците. Обществеият съвет е одобрил стратегията, но не е предложил политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от инспектирането на училището според изискванията на чл. 269, ал. 1, т. 2 и т. 3 от ЗПУО. Не е участвал в обсъждането на политики и дейности за предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание и за превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование, според регламента на чл. 269, ал. 1, т. 2 от ЗПУО. В попълнените анкети педагогическите специалисти определят комуникацията в училищната общност за изпълнение на стратегията като много ефективна (100% степен на изпълнение), тъй като се включват активно в изпълнението на планирани дейности и взаимодействат помежду си и с родителите, въпреки че родителите се доверяват повече на училищния екип за иницииране на мероприятия, водещи до развитие на качеството, споделено в срещата с тях. В ЕСУИ е представен отчет на стратегията за 2022/2023 година, който съдържа изпълнените дейности за периода. Получената обща оценка на педагогическите специалисти за проследяването на резултатите от стратегическото управление е много добра (98% степен на изпълнение). С възлагането на отговорности в различни училищни комисии и екипи, за учителите се създават възможности

за развиване на лидерски способности. Директорът предоставя възможност за проява на инициативност от педагогическите специалисти, за да се чувства всеки от тях пълноправен член на колектива, делегира права и отговорности на заместник-директорите, споделено в срещата с екипа за управление. Част от правомощията са определени в правилника за дейността, например определяне на класните стаи, в които ще учат паралелките през учебната година. Според ръководителя на институцията учителите са лидери в класната стая, сред родители и ученици, защото им показват модели на поведение. Във въпросниците педагогическите специалисти определят развитието на лидерски способности с 96% степен на изпълнение, като повечето посочват, че в училището се реализират инициативи за развитие на ръководните и лидерските им умения чрез изпълнение на значими задачи за ръководене на екипи, предлагане и реализиране на целенасочени иновации в методите, техниките и технологиите на обучение, адаптирани към спецификата на учениците и предлагане на решения. Учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище, които не са определени в Правилника за дейността на училището, съгласно изискванията на чл. 171, ал. 2 от ЗПУО. Предложенията на ученическия съвет са свързани с извънкласните дейности в училище. По тяхна инициатива са осигурени спортни уреди и спортни екипи. Провеждат се благотворителни базари и ден на благотворителността. Заедно с представители на ученическия съвет на Професионална гимназия по туризъм „Алеко Константинов“, град Ямбол са участвали в дискусионна среща-беседа на тема „Кибертормоз – превенция и последствия“. За дейността на ученическия съвет отговарят педагогическите съветници. Директорът проявява активност при търсене на партньорства, като при избора се съобразява с такива, които допринасят за повишаване на качеството на образование (с „АВС Инженеринг – Н ООД, „Инком Горнаков“ ЕООД, „Дебитекс“ ООД и др. се осигурява практическото обучение на учениците по изучаваните професии и специалности, а с културните институти възможности за изява на учениците и провеждане на посещения, четения и т.н.). Трите синдикални организации участват в разработването на училищни документи, следят за изпълнението на договореностите в Колективния трудов договор, подписан на институционално ниво, консултират учителите при желание за повишаване на професионалната им квалификация чрез придобиване на професионално-квалификационни степени. По тяхна инициатива в колектива се разглеждат трудово-правни и други финансови

въпроси. Училището е получило награда от Конфедерацията на независимите синдикати в България за успешно социално партньорство.

Критерият „Оперативно управление” е оценен с 8 точки от максималните 12 точки. В училището са създадени дванадесет методически обединения (на учителите в предучилищното образование, за всеки от класовете в начален етап, включващи и учителите на групи за целодневна организация на учебния ден, за подкрепа за личностно развитие, художествено-естетическите дисциплини в прогимназиален и гимназиален етап, математическото направление в прогимназиален и гимназиален етап, по български език и литература, чужди езици, по природни науки и екология, по история и цивилизации и география и икономика. Плановете за дейността им са утвърдени със заповед на директора и са съобразени с приоритетните направления и цели на стратегията за развитие на училището. Въз основа на тях се изготвят годишният план и планът за квалификация. Във всеки план на методическите обединения в зависимост от възрастовите особености на децата и учениците са заложени дейности за повишаване на качеството на образованието. Анализират се входни, междинни равнища, резултати от проведени тестови изпитвания и в края на съответния учебен срок, набелязват се мерки за преодоляване на пропуските. Те са свързани с прилагане на игрови техники за запаметяване, интерактивни модели на четене, разширяване на нагледно-действените и занимателни елементи в обучението – дидактични игри, четивни пъзели, кръстословици, постигане на синхрон при формиране на умения за четене, говорене, писане, слушане и поставянето им в близък до живота на ученика социален контекст, използване на различни видове диктовки за развитие на писмената реч, използване в обучението на езикови и творчески задачи, поддържане на мотивацията на учениците за четене, развиване на умения у учениците за работа в екип и за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване и др. За резултатите от проведените заседания се водят протоколи. Допълнително са сформирани училищни комисии. Отчетените резултати от реализираните дейности показват подобрение на образователния процес. Изготвен е план за дейността на педагогическия съвет с предвидени дейности според правомощията му по чл. 263, ал. 1 от ЗПУО, но и такива, които не влизат в задълженията му (приемане на план за осигуряване на нормален учебен процес през зимата, на график за класни и контролни работи, приемен ден и консултации, на седмичното разписание, на план-график за приключване на учебната година, училищна годишна програма за целодневна организация на учебния ден, програма за превенция на ранното напускане на училище, програма за предоставяне на равни

възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи, планове на комисии и методически обединения). Посочените програми са част от стратегията за развитие на училището. Седмично разписание, изготвено от комисия, в която участва медицински специалист, се утвърждава от директора според изискванията на чл. 8, ал. 3 от Наредба № 10 от 19 юни 2014 г. за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните учебни разписания. В плана за работата на педагогическия съвет е планирано отчитане на проведената през учебната 2023/2024 г. квалификационна дейност, както и тематичен педагогически съвет „Компетентностният подход в обучението“. В срещата педагогическите специалисти определят заседанията на педагогическия съвет като протичащи с обсъждане на планираните в дневния ред въпроси и отчитане на изпълнението на решенията на съвета, а оперативното управление като ефективно. Всеки понеделник се организират работни срещи за информиране за предстоящи дейности и разпределение на задачи. Устройството и дейността на институцията са регламентирани в Правилника за дейността на училището, съдържащ участниците в образователния процес с техните права и задължения, дневният режим на институцията, график на учебното време с регламентирани дати за изпити на ученици, обучаващи се в самостоятелна форма, санкции и награди на ученици и др. Част от текстовете в правилника са препис на ЗПУО или държавни образователни стандарти, без да отразяват спецификата на училището (условия за създаване на екипи за подкрепа за личностно развитие към регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, министърът на образованието и науката организира създаването и поддържането на информационен регистър на одобрените програми за обучение за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти, като обстоятелствата, които се вписват в регистъра се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, министърът на образованието и науката може да учредява национални награди за децата и учениците и др.). Правилникът не съдържа условия и ред за участието на учениците в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище според изискванията на чл. 171, ал. 2 от ЗПУО и реда за приемане на Етичния кодекс на училищната общност от представители на педагогическия съвет, обществения съвет, настоятелството и на ученическото самоуправление съобразно регламента на чл. 175, ал. 1 от ЗПУО, въпреки че са регламентирани правила за изготвяне на кодекса в правилника. Училищните учебни

планове (УУП) са съобразени със спецификата на институцията, съгласувани с обществения съвет, приети на заседание на педагогическия съвет и утвърдени със заповеди на директора на училището. В начален етап в избираемите учебни часове са определени за изучаване български език и литература и математика, а в прогимназиален музика в V, VI и VII клас, като в VII и български език и литература. Степента на постигнатата училищна автономия е добра и близка по стойност според отговорите на учителите и учениците във въпросниците (77% и 76% степен на изпълнение). Екипът за управление предлага на родителите и учениците списък с избираеми предмети, като разяснява значимостта на допълнителното изучаване на български език и литература. Допълнително по тяхно желание се изучава музика. В анкетите учителите посочват, че обсъждат помежду си методите на обучение в методическите обединения с получана степен на изпълнение от 77%. Годишният план на институцията за учебната 2023/2024 година е разработен въз основа на стратегическите приоритети на училището и в изпълнение на Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021- 2030). Предвидени са разнообразни дейности, разпределени по групи и класове, както и по учебни предмети с определени срокове, отговорници и индикатори за проследяване на изпълнението. Планирано е утвърждаване на тематични разпределения, които не се изискват от нормативната уредба за училищното образование. Контролната дейност на директора и заместник-директорите включва посещения в учебни часове, административни проверки и др. Отчита се на заседания на педагогическия съвет. Педагогическите специалисти в анкетите и в срещата определят контролната дейност на директора и заместник-директора като ефективна.

Критерият „Управление на човешките ресурси“ е оценен с 10 точки от максималните 12. Образователният процес се осъществява от 68 педагогически специалисти, от които 45 притежават образователно-квалификационна степен (ОКС) „магистър“, 19 са с ОКС „бакалавър“, трима с ОКС „професионален бакалавър“ и един не отговаря на изискванията за заемане на длъжност „учител“ (учител в целодневна организация на учебния ден в начален етап, студент по начална педагогика в Тракийски университет). С най-висок дял са педагогическите специалисти между 51 и 60 годишна възраст (29 от тях или 42,65%), в диапазона между 41 години и 50 години са 21 или 30,88%, единадесет педагогически специалисти или 16,18% са на възраст между 31 и 40 години и седем или 10,29% са под 30 години. Повечето от педагогическите специалисти притежават

професионално-квалификационни степени (ПКС) – 50 от тях или 73,53%, като един с първа ПКС, 19 с втора ПКС, трима с трета ПКС, 20 притежават четвърта ПКС и седем пета ПКС. Непедагогическият персонал се състои от 21 служители, в т.ч. трима образователни медиатори, единият от които е назначен на 0,5 щатно място по проект „Успех за теб“. В екипа на училището са двама педагогически съветници, единият от които със специалност психология, логопед и четирима ресурсни учители. В училището са утвърдени вътрешни правила за подбор при назначаване на персонал, с които педагогическите специалисти във въпросниците посочват, че са запознати (99% степен на изпълнение). Мотивирането и подкрепата на педагогическите специалисти се осъществява с морални награди. Заместването на отсъстващи учители се осигурява като се използват възможностите на училището – от учители в целодневна организация на учебния ден или други учители. През учебната 2023/2024 година за трима педагогически специалисти (ресурсен учител, учител по математика и по КМИТ) са осигурени наставници, които оказват методическа подкрепа, съдействат за разработване на дидактически планове и за преодоляване на трудности в управлението на класа. Провеждат се взаимни посещения в учебни часове. В края на годината ще бъде осигурено заплащане на наставниците. Изготвен е план за квалификационната дейност, включващ вътрешноинституционална квалификация и обучения по програми на специализирани обслужващи звена, висши училища, обучителни организации. Провеждат се общи за педагогическите специалисти квалификационни форми („Въвеждане на иновации чрез използване на платформи за електронни образователни услуги и съдържание“), както и според академичната специалност на учителите. В рамките на вътрешната квалификация учителите обменят опит за добри и подходящи практики за преподаване, усвоени по време на проведени обучения, за прилагане на артистични методи на преподаване, STEM обучение, използване на информационни и комуникационни технологии, работа с родители и др. Разработени са правила за включване на учителите в квалификационна дейност. Потребностите на педагогическите специалисти от теми за обучения се изследват с анкети. Във Вътрешните правила за работна заплата е регламентирано правото на допълнително трудово възнаграждение за постигнати резултати от труда от педагогическите специалисти и непедагогическия персонал. Резултатите от труда и постиженията на педагогическите специалисти се оценяват чрез разработени показатели и критерии, приети с решение на педагогическия съвет по видовете длъжности в училището. Утвърдена е и карта за определяне на допълнително трудово възнаграждение

на непедагогическия персонал, но разработените показатели и критерии към тях не са включени във вътрешните правила за работни заплати, съгласно изискванията на чл. 24, ал. 1, т. 2 от Наредба № 4 от 20 април 2017 г. за нормиране и заплащане на труда. След инспекцията през 2022 г. е проведено атестиране на педагогическите специалисти. Разработени се атестационни карти, съдържащи приетите от педагогическия съвет пет критерия за оценка и скалата за определяне на достигнатата степен на изпълнението им. Атестационните карти са утвърдени от директора.

Критерият „Управление на финансовите ресурси“ е получил 13 точки от 16. Финансовите средства от бюджета на училището и осигурените допълнителни от участие в национални програми и проекти се използват за развитие на училището. В предходната календарна година планираните финансовите средства за подобряване на физическата среда и дидактически средства в размер на 66 294 лв. са изразходвани за ремонт на три класни стаи и оборудването на класни стаи и кабинети с мултимедии. В последните две години не са планирани средства в бюджета за библиотечно-информационно обслужване, но са предвидени за 2024 година. Училището е кандидатствало неуспешно по Национална програма „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, модул „Библиотеките като образователна среда“. Осигурено е допълнително обучение на ученици по учебни предмети, за което са похарчени 16 278 лв. от средствата за уязвими групи. Дейностите по интереси през 2023 г. са осигурени с 32 328 лв. от бюджета на училището. От планираните 26 000 лв. за осигуряване на транспорт на пътуващи ученици са реализирани 25 048 лв. Размерът на финансовите средства за осигуряване на целодневната организация на учебния ден през 2023 г. е 388 856 лв., от които за възнаграждения и осигуровки на учителите 254 436 лв., поевтиняване на обедното хранене на ученици, включени в целодневна организация на учебния ден, вкл. за осигуряване на закуска 84 523 лв. и за осигуряване на мляко, зеленчуци и/или плодове на учениците от I до IV клас 49 897 лв., получени по схемите „Училищен плод“ и „Училищно мляко“ на Държавен фонд „Земеделие“. Планирани са средства за ресурсно подпомагане на ученици със специални образователни потребности в размер на 329 396 лв., от които са изразходвани 318 106 лв. за възнаграждения на педагогически специалисти, които работят с тях и материали. Планираните 218 003 лв. за работа с деца и ученици от уязвими групи извън средствата по проект „Подкрепа за успех” са реализирани. Използват се за допълнително обучение и възнаграждения на един от образователните медиатори. Не се предоставят материални

награди на учениците и е се планират средства за целта. От планираните в училищния бюджет в предходната календарна година 34 922 лв. за стипендии са изразходвани 30 019 лв. Допълнително през 2023 г. са осигурени средства по Национални програми (НП) – „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“ – 23 220 лв., „Заедно за всяко дете“, модул „Участвай и променяй – родителят, активен партньор в училищния живот” – 1 440 лв., „Заедно в изкуствата и спорта“ – 19 986 лв., „Иновации в действие“ – 3 643 лв., „България-образователни маршрути“, модул 2 „Културните и научните институции като образователна среда“ – 2 795 лв., „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“ – 69 536 лв., „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“ – 500лв., „Подкрепа на образователните медиатори и социалните работници“ – 8 273 лв. Предвидени са 4 940 лв. за изразходване през настоящата година по НП „България-образователни маршрути“. Привлечените средства по проекти през 2023 г. включват 4 272 лв. по „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, 17 517 лв. по „Образование за утрешния ден“, 1 300 лв. по „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“, 5 552 лв. по „Подкрепа за приобщаващо образование“ 104 800 лв. по Еразъм+. През 2024 г. са планирани 132 000лв. по проект „Успех за теб“, 36 517 лв. по Еразъм+ 4 056 лв. по Постановление № 333 от 20 декември 2023 г. за изменение на Постановление № 46 на Министерския съвет от 2020 г. за определяне на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическа активност, физическо възпитание, спорт и спортно-туристическа дейност на деца и учащи в институции в системата на предучилищното и училищното образование и във висшите училища. В училището не се осигуряват собствени средства поради липса на условия за това. Във въпросниците всички педагогически специалисти твърдят, че се запознават с бюджета на училището и с отчетите за неговото изпълнение на заседания на педагогическия съвет и на общи събрания. Обществеият съвет дава становище за разпределението на бюджета по дейности и размера на капиталовите разходи и за отчета за изпълнението му, както и съгласува предложението на директора за разпределение на средствата от установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на училището при наличие на такова. В срещата с родители представителите на обществения съвет твърдят, че ги запознават с планирани и разходвани финансови средства. Бюджетите на училището за 2023 г. и 2024 г. са публикувани на интернет страницата на институцията, както и отчетите за 2023 г. по тримесечия.

Критерият „Управление на информационно-технологичните ресурси“ е оценен с 9 точки от максималните 12 точки. Училището разполага с интерактивна дъска и вградени мултимедийни проектори в почти всички класни стаи и кабинети, с изключение на класните стаи в приземния етаж, където се очакват средства за изграждане на STEM център, включващ шест интерактивни дъски. Двата компютърни кабинета са оборудвани с по 14 компютри и 24 лаптопи с шкафове за зареждане на същите. Учителите използват електронните учебници на различните издателства, с които работят, както и дигиталните ресурси в тях. Осигурен е абонамент за образователната платформа Уча.се. Според споделеното в срещата с педагогическите специалисти и отразеното в портфолиото на училището се използват безплатно интерактивното дигитално образователно съдържание на електронната платформа „Дигитална раница“ и платформите MozaBook и Geogebra, в която учителят по математика разработва електронни ресурси. В работата на логопеда се прилагат електронни ресурси, а по английски език озвучават изучавани текстове, за да могат учениците да чуват произношението с във видеоклипове. Въведеният електронен дневник, базиран в платформата НЕИСПУО служи за контрол на внесените теми от учебното съдържание, оценяването и отсъствията на учениците, проведените консултации и допълнителни консултации. Отразяват се отсъстващи или напуснали учители и служители, както и промени, свързан и с броя на учениците (преместени, придошли, заминали за чужбина и др.). Служи за изготвяне на справки и информация за образователния процес, водене на регистрационни книги и за издаване на оригинали и дубликати на удостоверения и свидетелства, генериране на протоколи за изпити и др. Електронният дневник помага за по-добрата информираност и взаимодействие между учителите и родителите. Информацията е актуална, навременна и достъпна. Според споделеното в срещата с родителите, повечето от тях се възползват от информацията в електронния дневник. Рядко се срещат семейства без дигитални устройства, които се информират по алтернативни начини. Дневникът значително намалява административната тежест на класните ръководители и учителите според тях. В училището не се предлагат готови електронни формуляри за заявления или документи. За администрацията са осигурени необходимите компютърни устройства, програма за счетоводство и за работни заплати, софтуер, периферни устройства и др., които са съвременни.

2. Изпълнение на насоките и препоръките от предходната инспекция в област „Управление“

В област „Управление“ на училището са дадени шест насоки и осем препоръки.

Препоръката директорът да създаде организация за изготвяне на анализ на резултатите от стратегическото управление е изпълнена. В края на 2022/2023 учебната година на заседание на педагогическия съвет е представен отчет за изпълнение на стратегията и са набелязани мерки за подобряване на резултатите. Преди началото на учебната 2023/2024 година е приета стратегия за развитие на училището, одобрена от обществения съвет.

Директорът е създал процедура за периодично проследяване на резултатите от стратегическото управление и набелязване на мерки за подобряване на качеството, с което препоръката се счита за изпълнена. В разработения план за действие и мерките за реализиране на стратегията са определени конкретни срокове и отговорници. За изпълнението на дейностите и постигнатите резултати се изготвят констативни протоколи. Цялостната дейност се отчита с доклад на заседание на педагогическия обществения съвет. Набелязват се мерки за подобрение.

Препоръката директорът да създаде необходимите условия за ефективна комуникация в училищната общност за изпълнението на стратегията е частично изпълнена. Стратегията е публикувана на интернет страницата на училището. С основни нейни положения са запознати родителите на проведени родителски срещи. Със заповед на директора е утвърдена комисия за актуализация на стратегията, в която са включени педагогически специалисти от различни образователни етапи. В плана за изпълнение на стратегията са заложени дейности с конкретни бенефициенти и изпълнители, срокове и финансиране. Актуализацията на стратегията е съгласувана с обществения съвет към училището. Недостатъчно активното участие на родителите като част от училищната общност в дейностите за изпълнение на стратегията показва частичното изпълнение на препоръката.

Препоръката директорът да проследи прилагането на придобитите компетентности от педагогическите специалисти в обучението е изпълнена. В началото на учебната година се провежда анкетно проучване за степента на удовлетвореност от проведената квалификационната дейност в предходната и за изследване на потребностите на педагогическите специалисти от теми за обучения. Разработва се и се утвърждава план за квалификация, съобразен с приоритетите на стратегията и желанията на учителите, който се изпълнява. В плановете за контролна дейност на директора и заместник-директора са

заложени тематични проверки, свързани с проследяване практическото приложение на наученото във вътрешната и външната квалификация. При посещенията в учебни часове е установено прилагане на придобитите компетентности за развиване на умения у учениците за работа в екипи и за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване според проведените обучения (констативни протоколи №№ 39/29.11.22 г. – „Вещества и смеси“ в V^{в} клас, 42/02.12.22 г. – “Еднородни и неоднородни смеси“ в V^{а} клас, 79/08.03.23 г. „Зимни вечери“ в X^{а} клас, 101/25.04.23 г. – „Рок музиката“ в VII^{а} клас, 27/4.11.22 г. – „Звукова култура“ в предучилищна група, 31/24.11.22 г. „Видове триъгълници“ в групата на II^{в} клас за целодневна организация на учебния ден, 88/27.03.23 г. – „Коледна мисия и математика“ в VI^{г} клас, 99/24.04.23 г. – „Здравето от А до Я“ в IV^{г} клас, 111/08.05.23 г. „Звук Ч“ – езикова терапия).

Изпълнена е препоръката директорът да създаде условия за мултиплициране на добри практики от придобити компетентности в резултат от проведена квалификационна дейност. В плановете на методическите обеднения и в плана за квалификация са заложени дейности за мултиплициране на добри практики. Училището е кандидатствало и одобрено за участие в Национална програма „Иновации в действие“, модул 1 „Мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации между училищата“ и модул 2 „Форуми за иновации в образованието“. В периода 28.04.23 г. – 29.04.23 г. по програмата са споделени добри практики и обмяна на опит с учители и ученици от Основно училище „Свети Свети Кирил и Методий“, село Карагеоргиево, община Айтос, област Бургас, Обединено училище „Свети Климент Охридски“, село Дебрен, община Гърмен, област Благоевград и Основно училище „Панайот Волов“, село Мадара, община Шумен, област Шумен. Представяни са продукти от проектно-базираното обучение в III^{г} клас на тема „Народно творчество“, IV^{г} клас по човекът и природата на тема „Здраве“, в VI^{г} клас по английски език и работата на логопедичната група. След наблюдението на уроците са проведени дискусии на тема „Готови ли сме да променим модела на класната стая?“, „Кои са положителните и отрицателните страни, новите възможности и предизвикателствата, пред които се изправяме?“. На 17.11.2022 г. са проведени съвместни учебни часове между ученици от VIII клас на Обединено училище „Васил Левски“, село Тенево, община Тунджа, област Ямбол и ученици училището на тема „Предприемачество – бизнес идея и източници на възникване“.

Препоръката директорът и педагогическите специалисти да провеждат по-ефективни информационни кампании с родителите, вкл. и чрез участие в Национална програма „Участвай и променяй – родителят партньор“, чиито реализиране да създаде условия за активно взаимодействие с родителите за развитието на училището е изпълнена. Засилена е ролята на училищните медиатори и посещенията по домовете на учениците със слаби резултати и такива, които не посещават редовно учебни часове. През учебната 2022/2023 училището е участвало в Националните програми „Заедно за всяко дете” и „Участвай и променяй – родителят, активен партньор в училищния живот”. Проведени са родителски срещи и инициативи за подобряване на комуникацията учител-родител-ученик по паралелки пред началото и по време на учебната година (в I клас преди началото на учебната година родителска среща на тема „Добре дошли в първи клас!“ и благотворителен коледен базар; във II клас срещи на теми „Заедно, но как? Да отворим сърцата си!“ и „Децата правят това, което виждат – нека бъдем положителен пример“; в III клас – инициативата моето семейство празнува „Ден на християнското семейство” и „Ден на гората – да я пазим и обогатяваме“, тренинг „Човешки права – права на детето. Право на образование“, срещи на тема „Многообразие и социално приобщаване“, „Урок по толерантност за възрастни“, „Ние заедно“, „Никулден:...по вода да ходи, кораби да води…“, „Кукери: да прогоним злите сили“; в IV клас творческа работилница „Семейството – пазител на традиции и ценности“, „Готови ли сте да се запознаете с новия си учител“ коледно ателие; в V клас срещи на тема „Аз познавам моето дете – грижа се за здравето и благополучието му“, „Взаимодействие между учители, родители и ученици“, „Родители в класната стая“; в VI клас срещи на тема „Какво е да си родител на ученик в XXI в.“, „Образованието и неговите цели“, „Защо образованието е важно за моето дете?“ и „Празниците в моето семейство“; в VII клас ден на хобитата и среща „ Да бъдем заедно“). Реализирана е обща инициатива „Хепънинг с подвижни спортни игри“ с участието на ученици и родители от I^{а,б}, II^{в}, III^{а,б,в,г}, IVа,вг, V^{б,в}, VI^{а,г}, VII^{а} клас. За подобряване на микроклимата в паралелките и подобряване връзките с родителите се търси съдействието на лидери от ромската общност. Организирани и проведени са съвместни дейности с родителите на ниво клас и на ниво училище (коледен базар, участие на родителите по подготовката на откриването на учебната година, отбелязване на значими дати и събития от училищния календар, екскурзия до град Бургас, тържествен концерт по повод патронния празник на училището, изпращане на

десетокласниците, участие в организираното от община Ямбол „Пролетно почистване на Ямбол“ и при почистването на района на училището).

Следващата препоръка директорът да потърси възможности за разширяване на партньорствата с обществени, образователни и културни институции, които да подпомагат постигането на целите на институцията по отношение подобряване качеството на образователния процес също е изпълнена. Партньорствата в дейността на училището са насочени към засилване участието и отговорността на всички заинтересовани страни за осигуряване на качествено образование и създаване на подкрепяща среда за развитие на всеки ученик. Провеждат се съвместни дейности с Народно читалище „Зора – 1945“, град Ямбол. Инспекторите от Детска педагогическа стая към районното управление на полицията Ямбол провеждат беседи. Организирани са срещи-разговори с представители на Местната комисия за борба срещу противообществени прояви сред малолетни и непълнолетни при община Ямбол и служители в отдел „Закрила на детето” в Дирекция „Социално подпомагане“, Ямбол. Обменя се информация с Агенцията за социално подпомагане. Проведените беседи са на теми, свързани с превенцията и изясняването на неблагоприятните последици от противообществени прояви, агресия, насилие, безопасност за използване на пиротехнически средства и трафик на хора. Реализира се взаимодействие с други училища в областта и на територията на страната за обмен на дори практики и опит, ефективно е взаимодействието с РУО – Ямбол и общинската администрация. Училището си сътрудничи и с ЦПЛР-ОДК, град Ямбол, Център за образователни програми и социални инициативи, град Ямбол и Превантивно-информационен център към община Ямбол.

Препоръката педагогическите специалисти да организират регулярно изнесени уроци и съвместни дейности с музеи, библиотеки и други обществени институции е изпълнена. През учебната 2022/2023 година са реализирани дейности по Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Културните институции като образователна среда“. Проведени са учебни часове в Епископска базилика Филипопол, град Пловдив („Пътешествие през вековете-от езическия храм, през християнската базилика до средновековен некропол“ по история и цивилизации в VI клас на 08.06.2023 г., Етнографско-археологически музей, град Елхово (урок по музика в V клас на 27.05.2023 г. на тема „Тракийска фолклорна област“, Исторически музей „Искра“, град Казанлък (учебен час на тема „Долината на розите и тракийските царе“ по английски език в VI клас на 27.05.2023 г., Музей на розата, град Казанлък (урок на тема „Химични промени

на веществата. Химични реакции. Условия и признаци за протичане на химичните реакции“ по човекът и природата в VI клас на 27.05.2023 г.). През месец октомври 2023 г. в рамките на инициативата „Децата и библиотеките едно полезно партньорство“ учениците са посетили градската библиотека. Организирана и проведена е кампания за съвместно четене „Деца четат на деца”. Отбелязан е 2 април – международен ден на книгата. Проведени са парад на приказката и седмица на четенето.

Резултатите от настоящата инспекция в област „Управление“ са представени на графика № 2.

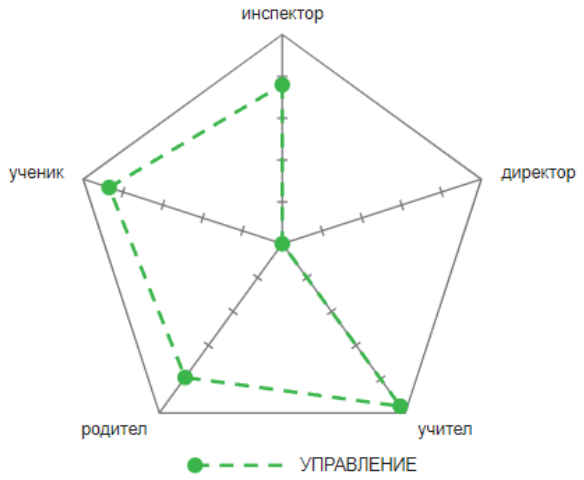

Графика 2

Педагогическите специалисти и учениците оценяват изпълнението на индикаторите в област „Управление“ с много добра степен на изпълнение от 96% и 87%. Родителите поставят добра оценка от 79% степен на изпълнение във връзка с прилагането на електронния дневник като средство за комуникация с тях. Много добра е оценката на педагогическите специалисти на индикаторите, изследващи стратегическото управление и лидерството в училището, както и на оперативното планиране и организиране на дейността, които инспектиращият екип оценява по-ниско във връзка с активността на родителите при планирането и изпълнението на стратегическите цели. В областта на добра степен на изпълнение са получените оценки от учителите и учениците на постигната училищна автономия (77% и 76% степен на изпълнение), които съвпадат с оценката на инспектиращия екип. Политиките на училището за управление на човешките ресурси също са оценени с близки и високи стойности от участниците в процеса на инспектиране. Квалификационната дейност се провежда според потребностите на педагогическите специалисти. Управлението

на финансовите ресурси, включително осигуряването на допълнителни средства по програми и проекти и прозрачното управление на бюджета получават високи оценки. Инспектиращият екип установява пропуски при разработването на училищните документи в съответствие с изискванията на нормативната уредба.

3. Силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството на предоставяното образование в област „Управление“

В област „Управление“ Обединено училище „Доктор Петър Берон“, град Ямбол показва следните **силни** страни:

Създадени са организационни структури и организация за планиране и изпълнение на плановете на методическите обединения, които се отчитат. На институционално ниво задачите и дейностите се обсъждат на оперативни заседания.

Установени са правила за подбор и освобождаване на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал. Квалификационната дейност е ефективна, съобразена с потребностите на педагогическите специалисти. Разработени са допълнителни показатели и критерии за оценяване на резултатите от труда на педагогическите специалисти, както и показатели за атестиране по видове длъжности.

Осигурени са допълнителни средства по национални програми и проекти.

Определят се следните **насоки** за подобряване на качеството на предоставяното образование в област „Управление“:

- Подобряване на стратегическото и оперативно управление чрез актуализиране на училищни документи.
- Подобряване на осигуреността с информационно-технологични ресурси за образователния процес.

Инспектиращият екип прави следните **препоръки** за изпълнение на насоките и за повишаване на качеството на образованието в област „Управление“:

1. Директорът да планира в стратегията задачи за постигане на стратегическите цели по години, като отчита резултатите в края на всяка учебна година, съгласно изискванията на чл. 263, ал. 6 от ЗПУО.
2. Директорът да осигури изпълнението на дейността на обществения съвет съгласно изискванията на чл. 269, ал. 1, т. 2 и т. 3 от ЗПУО.

3. Директорът да организира включване в програмна система тематично разпределение за всяка възрастова група според изискванията на чл. 29, ал. 4, т. 3 от Наредба № 5 от 3 юни 2016 г. за предучилищното образование.
4. Директорът да организира актуализирането на Правилника за дейността на училището и премахването на излишни текстове, които не съответстват на спецификата на дейностите в училището.
5. Директорът да организира актуализирането на Правилника за дейността на училището като регламентира реда за приемане на Етичния кодекс съгласно изискванията на чл. 175, ал. 1 и чл. 247, ал. 2 от ЗПУО и условията и реда за участието на учениците в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище според изискванията на чл. 171, ал. 2 от ЗПУО.
6. Директорът да организира актуализиране на плана за дейността на педагогическия съвет в съответствие с правомощията му по чл. 263, ал. 1 от ЗПУО и изискванията на други нормативни актове, свързан с дейността му.
7. Директорът да организира актуализиране на Вътрешните правила за работна заплата, като включи в тях приетите показатели и критерии за допълнителното трудово възнаграждение на непедагогическия персонал за постигнати резултати от труда през учебната година в съответствие с изискванията на чл. 24., ал. 1, т. 2 от Наредба № 4 от 20 април 2017 г. за нормиране и заплащане на труда.
8. Директорът да оборудва с допълнителни интегративни дъски класните стаи и кабинети при изпълнение на проекта за STEM център или при необходимост и възможност да закупи допълнителни, за да осигури технически развиването на дигиталните компетентности на децата и учениците.

IV. Област „Институционална среда“: резултати, силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството на предоставяното образование

1. Резултати

Критерият „Управление и развитие на физическата среда“ е оценен с 10 точки от максималните 12. Пропускателният режим в училището се осъществява от денонощна охрана от външна фирма, с която е сключен договор. Води се регистрационен дневник. Осигурено е видеонаблюдение на входа, двора, коридорите и три класни стаи. Медицинското обслужване се извършва от две медицински сестри в двусменния режим н

работа на училището и във всички дни от седмицата. Оборудван е модерен медицински кабинет и са осигурени необходимите медикаменти за спешна помощ. Осигурена е интернет свързаност в основната и прилежащите сгради с отделни пароли за педагогическите специалисти, учениците и администрацията. Приложени са мерки ограничаващи достъпа на учениците до вредно или незаконно съдържание и поведение в интернет. Началото и краят на учебните часове в основната сграда се оповестява с музикален звънец, а в новия корпус предстои да се инсталира. На интернет страницата на институцията не са публикувани Правила за безопасна работа на учениците в училищната WIFI мрежа и в интернет, но в компютърните кабинети са поставени правила и е проведен инструктаж. Училището разполага с 39 занимални и класни стаи, два компютърни кабинета с общо 28 компютри и 48 лаптопа и зарядни станции. Част от класните стаи са обособени като кабинети с осигурен набор от дидактически материали и макети, отличаващи се с тематично оформление на ученическите мебели (по български език и литература английски език, немски език, математика, природни науки – химия и опазване на околната среда и физика и астрономия, биология и здравно образование и география и икономика, история и цивилизации и география и икономика, музика, изобразително изкуство). Училището разполага с учебни работилници и кабинети за провеждане на професионалното обучение. Двете шивашки работилници са обзаведени с по девет нови шевни машини и оверлог, кроячни и гладачни маси и парогенератори. За осигуряване на обучението по основни и довършителни работи в строителството са оборудвани две работилници, които разполагат с разнообразие от материали (тухли, гипсокартон, фаянсови, тротоарни и фасадни плочки, бои и др.). Една от стените на помещението е предназначена за практическо развиване на уменията за шпакловане, боядисване, залепване на плочки и др. Помещенията в приземния етаж, използвани като класни стаи предстои да бъдат обзаведени като STEM кабинети. Занималните за децата от предучилищните групи разполагат с кътове за отдих, играчки, дидактични табла и материали, мебели за провеждане на сюжетно-ролеви игри (готварство, магазин, куклен театър и др.). Класните стаи и кабинетите са безопасни и функционални. За всички ученици от начален етап са осигурени единични работни места и помещенията са обзаведени с нови мебели, а петте класни стаи на IV клас в новоизградения корпус са обзаведени с модерни и ергономични мебели. Обособени са четири кабинета за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците – два за работа на ресурсните учители, един логопедичен и един за дейността на педагогическите съветници. Оборудвани

са с необходимите дидактически материали. На видно място пред кабинетите са поставени утвърдени от директора графици за работа на съответните специалисти. В помещенията във всички сгради е поставено енергоспестяващо LED осветление за пестене на енергия и защита на зрението на децата и учениците. Сервизните помещения в новопостроената сграда са нови и модерни, а в основната се поддържат в добър вид. Осигурени са топла вода и хигиенни материали. В коридорите и фоайетата на училището са изложени продукти, изработени в клубовете за занимания по интереси, грамоти и купи от спортни турнири, включително портрети на известни личности от историческото минало на страната, изработени с природни материали от ученици със специални образователни потребности. Обособени са помещения за почивка на непедагогическия персонал и на педагогическите специалисти в двете учителски стаи. Зоните за отдих на учениците включват две беседки и пейки в двора на училището и кът, обзаведен с пуфове и дивани и с осигурени настолни игри в новопостроената сграда на институцията. Не е осигурено помещение за хранене, но учениците могат да използват зоните за отдих. Спортната база на училището включва физкултурен салон с игрища за баскетбол и волейбол и шведски стени, спортни площадки и фитнес зала. Във физкултурния салон е осигурена вентилационна система и съблекални с бани и сервизни помещения. Дворът на училището е разположен на три нива, засадени са дръвчета и е озеленен. Обособени са четири игрища за волейбол, баскетбол, футбол и площадка за провеждане на часове по безопасност на движението по пътищата с тартанова настилка. Осигурен е достъп до първия етаж на основната сграда с рампа и санитарен възел за хора с увреждания.

Критерият „Библиотечно-информационна осигуреност на образователния процес“ е оценен с 6 точки от максималните 8. В училището е обособена библиотека и е назначен библиотекар. Осигурена е художествена и учебна литература, енциклопедии, речници и други. Децата и учениците разполагат с лични читателски картони за ръчно водене на заеманите от тях книги, както и с картотека. Получават съдействие от библиотекаря. Осигурени са четири лаптопа и работни места за самостоятелна работа на учениците, както и достъп до интернет. В училището се провеждат инициативи за четене („Децата и библиотеката – едно полезно партньорство“ в предходната учебна година, в седмицата на четенето и детската книга), както и дейности по интереси в рамките на целодневната организация на учебния ден, часове по български език и литература и в начален етап, но помещението не е функционално поради ограничените си размери.

Закупени са книги по проект „Подкрепа за успех”. Обособен е кът за четене в новия учебен блок с книги с различна тематика. В анкетите учениците оценяват с добра степен на изпълнение от 79% активността си при използване на библиотечните, информационните и учебните ресурси, а в срещата не предоставят достатъчно доказателства в подкрепа на твърденията с (50% степен на изпълнение). Посочват, че рядко използват информационните и технологични ресурсите в библиотеката, а отделни ученици дават примери за заетите от тях книги за четене („Пинокио“, „Патиланско царство“, „Малкият принц“). В предходната учебна година училището е кандидатствало с проектно предложение по Национална програма “Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда”, модул “Библиотеките като образователна среда” за разширяване на библиотечния фонд и модернизиране на средата, което не е било одобрено. В тази връзка екипът за управление планира с бюджетни средства да ремонтира и реорганизира пространството в библиотеката и закупи нови книги и помагала.

Критерият „Организационната култура на училището“ е оценен с 18 точки от максималните 24. Представено е проектно предложение за включване в списъка на иновативните училища, за което се чака одобрение. Иновацията е предложена от педагогическите специалисти с подкрепата на двамата главни учители и включва интерактивни методи на преподаване. Проучени са и са апробирани игрови техники (подборно четене, сканиращо четене) за подобряване на функционалната грамотност на учениците, използване на математически игри, тренажори, онлайн тестове, проекти, както и на артистични методи на обучение и драмата в часовете по български език и литература и по английски език, споделено в срещата с педагогическите специалисти. Логопедът изработва и прилага електронни образователни продукти за упражняване на правилния изговор на звуци и думи. Макар че не е осигурена устойчивост на промяната, учителите отчитат, че прилагането на иновативни методи, включително проектно базирано обучение, с поставянето на учениците в реални житейски ситуации, допринася за предлагане на собствени идеи от тях, създаване на практически умения и мотивация за учене, насърчава критичното и творческото им мислене и сътрудничеството. Взаимното учене между педагогическите специалисти се осъществява чрез обмен на добри практики и представяне на наученото по време на посетени обучения и реализирани проекти в методическите обединения и в рамките на вътрешноинституционалната квалификация. Провеждат се открити практики и съвместни учебни часове, описани в област „Образователен процес“,

при изпълнението на Национална програма „Иновации в действие“ и мобилностите по проект Еразъм+, за които е дадена информация по-горе. В допълнение екипът за управление в срещата разказва за реализиран съвместен урок на тема „Предприемачество – бизнес идея и източници на възникване“ с ученици от VIII клас на ОбУ „Д-р Петър Берон“, град Ямбол и ОбУ „Васил Левски“, село Тенево, община Тунджа, област Ямбол, както и между учениците от IX^{а} и IX^{б} клас в училището, изучаващи различния специалности. Урокът е проектно базиран и проведен в седмицата на предприемачеството за изработване на макет на шивашка работилница, в която учениците са се включили според компетентностите си (планиране на сградата и разположение на работните места, изработване на макети на топове платове, шевни машини и т.н.). По проект Еразъм+ на училището, чиято цел е повишаване квалификацията на учителите за създаване на благоприятна среда за приобщаване на ученици и преодоляване на различията, осем педагогически специалисти са посетили обучения по четири теми в Дъблин и Флоренция, след което са представили пред училищния колектив добри практики за създаване на приобщаваща среда чрез интерактивно обучение (учене чрез образователни игри, платформи, казуси, въвеждане на уеб платформи и приложения и др.). В партньорските страни са представили кадри от проведено състезание за 1 ноември по случай деня на народните будители чрез приложението Geopardy. Учениците в анкетите определят висока честота на провежданите открити и съвместни учебни часове (95% степен на изпълнение), а родителите в срещата споделят удовлетвореността си от променената училищна среда, изградения нов учебен корпус и спортните площадки. Родител, пребивавал дълго време в Англия в срещата изразява мнение, че детето му се е адаптирало бързо към училищната среда, а институцията е претърпяла развитие във времето на отсъствието му. В училището е изградена позитивна среда. Осигурени са съвместни дежурства на учители и ученици. Родителите са удовлетворени от провежданите дейности за превенция на проблемно поведение и/или беседи с ученици с проблемно поведение и предприемане на мерки. Утвърден е „Етичен кодекс на училищната общност“, публикуван в интернет страницата на училището и поставен на видно място в институцията. Изготвени са правила за поведение по паралелки, поставени в класните стаи, които учениците в срещата заявяват, че спазват. В началото на всяка учебна година се провежда анкета с учениците и с класните ръководители за определяне на нивото на тормоз. Класните ръководители и педагогическите съветници провеждат разговори с родителите в индивидуални или групови срещи за същността на

тормоза, в какви форми се среща в училище и какви са преживяванията на извършителя и потърпевшия. Запознават родителите с оценката на тормоза в училище и препоръките към тях. Водят беседи с учениците на тема „Аз не правя така“, „Аз уважавам“ и др. Отбелязва се деня на толерантността и на доброто. През учебната 2023/2024 г. в училището не са регистрирани тежки случаи на тормоз и насилие, а само спречквания и обиди сред учениците, които се преодоляват на ниво класен ръководител или педагогически съветник, а при необходимост се включва родител. За превенция на ранното отпадане на учениците от училище се създават благоприятни условия за обучение и се осъществява контрол (проследява се посещаемостта на учебни часове, организират се занимания по интереси, осигуряват се стипендии, закуски, плодове и мляко за учениците от I-IV клас, проследява се посещаемостта на консултации, даряват се дрехи и обувки и др.). От две години е въведена практика директорът да изнася беседи в три от църквите в града, посещавани от родителите на учениците в училището. Директорът провежда беседи за значимостта и ползата от образованието, за възпитанието, за присъединяване на възможно повече родители към училищната общност, предотвратяване на отпадането от училище и ранните бракове, за вредата от ранните бракове за по-нататъшното развитие на децата им и др. Въпреки усилията на педагогическия колектив през учебната 2022/2023 година са регистрирани седем случая на отпаднали ученици (трима от VII клас и четирима от IX клас), а през 2023/2024 година отпадналите са четирима (по един от VII и VIII клас и двама от IX клас. Причините и в двете учебни години са ранни бракове в друго населено място. Популяризирането на училището сред общността се осъществява чрез интернет страницата и Facebook страницата на институцията, чрез съвместните учебни часове пред други институции или заедно с тях, дните на отворени врати, както и чрез публичните изяви (участие в тържествения концерт за отбелязване патронния празник на училището, в официалното откриване на спортно мероприятие „Спорт за всички“ по проект „Подобряване на координацията и диалога между полицията и ромското общество“ с танцов състав и детски трио от момчета от V клас, коледен базар, поздрав за кмета по случай Банго Васил, крос „Джон Атанасов“, в общинската инициатива „Спортувай с президента“, спортни междуучилищни турнири и др.). Инициативи на училището се излъчват по местната кабелна телевизия Диана кабел Радио 99. Учениците в срещата разказват за знамето на училището и провежданите празници, включително първи учебен ден, патронен празник, изпращане на

завършващите X клас. Споделят, че в институцията не са въведени униформи, но имат положително отношение към тях, тъй като изразяват принадлежност към училището.

Критерият „Ефективно взаимодействие със заинтересованите страни“ е оценен с 10 точки от максималните 12 точки. Осъществява се добро сътрудничество с родителската общност, като част от родителите активно присъстват в училищния живот според споделеното в срещата с тях и представителите на педагогическите специалисти, а с останалите за комуникацията съдействат образователните медиатори. В изпълнение на дейностите по НП „Заедно за всяко дете”, модул „Участвай и променяй – родителят, активен партньор в училищния живот” са проведени разнообразни по тематика срещи с родители на бъдещи и настоящи ученици на училището, описани подробно по-горе. Родителите участват при провеждането на благотворителни базари, подготовката на откриването на учебната година и изпращане на десетокласниците, тържествения концерт по повод патронния празник на училището, при провеждането на екскурзии, в организираното от община Ямбол „Пролетно почистване на Ямбол“ чрез почистване на района на училището. Двамата педагогически съветници се стремят да изградят доверие между училището и семейството, като приобщават активните родители в училищни дейности, разговарят с тях за ученици с проблеми в училищната адаптация и ученици без мотивация за учебна дейност, за ролята на училището и др. и ги консултират по проблеми свързани с взаимоотношенията им с техните деца, поведенчески проблеми или при възникнали конфликтни ситуации. Педагогическите съветници провеждат индивидуални и групови консултации и с учениците по теми, свързани с психичното, личностното и интелектуалното им развитие, както и учителите при възникнали проблеми с ученици, взаимоотношения в колектива и работната среда и т.н. Училището си партнира с регионални и общински структури във връзка с превенцията на отпадането, на агресията, насилието и противообществените прояви. Реализира се сътрудничество с други училища от страната и чужбина и с центрове за подкрепа за личностно развитие, с Център за образователни програми и социални инициативи и Превантивно-информационен център към Община Ямбол. Ученици от начален и прогимназиален етап участват в съвместни инициативи с Български червен кръст, град Ямбол („Подай ръка - спаси живот”). С изработени в часовете по шивачество кукерски маски ученици от гимназиален етап са участвали в изложба в ЦПЛР-ОДК, град Ямбол по случай празника на града „Кукерландия“. Създадени са сътруднически отношения с културни институти (исторически музей „Искра“ в град Казанлък, Етнографско-

археологически музей, град Елхово, читалищата „Зора – 1945“ и „Съгласие – 1862“ в града и др.). Създадени са сътруднически отношения с бизнеса, с които повечето ученици са запознати според отговорите им в анкетите (72% степен на изпълнение). Строителните фирми „АВС – Инженеринг – Н“ ООД и „Инфрастрой-инженеринг“ ООД в град Ямбол определят свои представители за участие в провеждането на държавните изпити за придобиване на степен на професионална квалификация на учениците, изучаващи професия „Помощник в строителството“, специалност „Основни и довършителни работи“. С „Инфрастрой-инженеринг“ ООД и „Инком Горнаков“ ЕООД, град Ямбол са сключени договори за осигуряване на производствената практика на $X^{б}$ клас. В предходната година фирма „Инжов19“ е извършила строителството на новата учебна сграда на училището и е била създадена възможност учениците да наблюдават полагане на тухлена зидария, зидария с „YTONG“, на външна топлоизолация, външни и вътрешни настилки, на вътрешни бояджийски работи и да се запознаят с машините и инструментите и машините за извършване на строително-монтажните дейности и за участието им в работата. Учениците от $X^{а}$ клас ще проведат производствената си практика в „Дебитекс“ ЕООД, град Ямбол, специализирани в производство на защитно, специално и фирмено работно облекло и лични предпазни средства. ЕТ „В. Пешинска“, град Ямбол осигурява платове и други текстилни материал и принадлежности за осъществяване на учебна и практическа дейност в часовете по учебна практика. Сътруднически отношения се поддържат и с Мебелна фабрика „Виденов“. По спечелен проект по програмата Еразъм+, Ключова дейност 1 „Краткосрочни проекти за мобилност на обучаеми и персонал“ в сектор „Училищно образование“ на тема „Това сме ние – по-дигитални, по-артистични, по-толерантни“ двадесет ученици от училището, изучаващи двете специалности са провели производствена практика в град Брага, Португалия с продължителност 10 работни дни (от 10 до 21 април 2023 г.). В реална работна среда във фирмите Martiforte - Imobiliaria e Construcao Lda. (https://martiforte.com) за специалност „Основни и довършителни работи“ и „Camorsil“ за специалност „Шивачество“ са развили преносими умения (работа в екип, самостоятелност, поемане на отговорност, вземане на решения, гъвкавост, инициативност) и са усъвършенствали уменията си за комуникация на чужд език. Осигурява се принос на партньорствата за повишаване на качеството на образование в училището.

Критерият „Удовлетвореност на участниците в образователния процес“ е оценен с 15 точки от максималните 16. В попълнените анкети учениците дават висока

оценка на удовлетвореността си от осигурените условия за обучение, заявяват, че ходят с удоволствие на училище заради създадените приятелства и интереса към някои от учебните предмети, атмосферата и грижата, която получават от учителите, доверието в училищната общност. Могат да дават мнение по определени образователни въпроси, предоставя им се възможност да се изявяват. Получената степен на изпълнение от участието на учениците във въпросниците е 92%. Педагогическите специалисти са доволни от осигурените безопасни и здравословни условия на труд, осигурените условия за почивка и подготовка за учебните часове, позитивната и спокойна работна атмосфера, възможностите да усъвършенстват компетентностите си, да си партнират помежду си и със заинтересовани страни, което съответства на 98% степен на изпълнение от попълнените въпросници. В срещата дават информация, че тяхната удовлетвореност се изследва с анкети. Родителите считат, че осигуреният образователен процес в училището подпомага развитието на възможностите на децата им, както и че социалните инициативи и подкрепа са в полза на личностното развитие на учениците.

2. Изпълнение на насоките и препоръките от предходната инспекция в област „Институционална среда“

В област „Институционална среда“ на училището са дадени шест насоки и седем препоръки.

Препоръката директорът да организира провеждане в библиотеката на четения, занимания по интереси и проектна дейност, изнесени уроци, както и индивидуална работа от библиотекаря/учителя, който я обслужва е изпълнена. Библиотекарят подготвя библиографски справки за изучаваните литературни автори, които учениците използват. Осигурена е възможност за посещение на библиотека през летния период. Всички ученици имат читателски карти и заемат книги. В библиотеката се провеждат инициативи, свързани с четенето (за 2 април – международен ден на книгата, „Деца четат на деца” и др.), както и занимания по интереси в рамките на целодневната организация на учебния ден и в сформирани групи за занимания по интереси.

Директорът подкрепя инициативи от учители, ученици или родители за промяна, нови идеи за творчество и развитие на училището, в което препоръката се счита за изпълнена. По инициатива на ученическия съвет средствата от благотворителния Коледен базар са предоставени на децата с увреждания в Дневен център за деца с увреждания – Ямбол. Проведени са благотворителни инициативи за подкрепа лечението на тежко болни

родители на ученици от училището. Осъществява се съвместно дежурство на учители и ученици. Поставен е радио звънец в сградата на училището. По инициатива на учителите е изготвено предложение за включване на ОбУ „Доктор Петър Берон“, град Ямбол в списъка на иновативните училища за следващата учебна година. Проведен е лагер с 80 ученици по Национална програма „България в образователни маршрути“. Организиран е „Парад на професиите“ с изложба на изработени изделия по шивачество и строителство. Подготвят учениците за участие в състезания, инициативи и конкурси (Европейски ден на спорта в училище, общинското първенство по футбол, крос „Джон Атанасов“, общинската инициатива „Спортувай с президента“, състезание по баскетбол, конкурсите „От Коледа до Васильовден“, „Свети Трифон Зарезан“, Националния ученически конкурс „Вазовата България“, град Сопот, „Кукерландия“ и др.).Педагогическите специалисти проучват и обменят помежду си и с учители от други училища практики за формиране на ключови компетентности у учениците. Участват във форуми и обсъждания в контекста на темата. Реализират съвместни учебни часове в училището и в сътрудничество с други училища и часове извън класната стая. Представят свои практики в рамките на Национална програма „Иновации в действие“. Апробират и прилагат проектно базирано обучение. По проект Еразъм+ „Създаване на благоприятна учебна среда в Обединено училище „Д-р Петър Берон“, град Ямбол осем педагогически специалисти са посетили четири курса във Флоренция и Дъблин.

Проведените обучения по проект Еразъм+, наред с други, организирани в училището („Развиване на умения у учениците за работа в екипи за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване“, уъркшоп за учители за използване на информационни и комуникационни технологии в клас, „Проектно-базирано обучение в класната стая“, „Модел за управление на мултикултурна класна стая“, „Използване и създаване на електронни ресурси и дигитално учебно съдържание за работа в класната стая“, „Прилагане на разнообразни видове и форми на оценяване на учениците“ и др.) са доказателство за изпълнение на препоръката директорът да планира обучение на педагогически специалисти за успешна реализация на процеса на промяната. През учебната 2023/2024 година в плана за квалификация са предвидени обучения на тема „Компетентностният подход в обучението“, „Взаимодействие с деца и родители за създаване на положително отношение към образованието“ и др. В резултат на проведените квалификации учителите прилагат нови подходи за обучение. Чрез използването на интерактивни и иновативни методи на работа

учениците повишават мотивацията с за учене, включват се активно в училищния живот, придобиват различни компетентности и развиват емоционална интелигентност. Учителите се стремят към повишаване на самостоятелната познавателна активност на учениците, прилагат индивидуализиран подход в обучението предвид особеностите при възприемането на учебното съдържание от учениците.

Препоръката директорът и педагогическите специалисти да провеждат по-ефективни информационни кампании с родителите, чиито реализиране ще създаде условия за активно взаимодействие с родителите за развитието на училището е изпълнена. Провеждат се родителски срещи по график, включително и по Национална програма „Участвай и променяй – родителят, активен партньор в училищния живот". Класните ръководители комуникират активно с родителите на място в институцията, чрез формални и неформални срещи, по телефон др., като ги информират за предстоящи инициативи и постиженията на децата и учениците. Проведен е ден на отворените врати. Организирани са дейности съвместно с родителите на ниво клас и на ниво училище, представени по-горе, както и по Национална програма „Заедно за всяко дете".

Със заповед на директора № 1656/14.09.2022 г. е определено лице, отговарящо за информацията на интернет страницата на училището и актуалността на нейното съдържание. Публикуват се училищни документи, информация за приема и изучаваните професии и специалности, участие в проекти, снимков материал от проведени инициативи, родителски срещи, добри практики и др. Информацията се обновява регулярно, с което препоръката директорът да създаде необходимата организация за ежеседмично публикуване в интернет страницата на училището и в социалните мрежи актуална информация, свързана с постиженията на учениците и на педагогическите специалисти, на добри практики от училищния живот, както и при необходимост – споделяне на важна информация се счита за изпълнена.

Препоръката директорът и педагогическите специалисти да създадат и развият условия за професионален диалог чрез провеждане на съвместни уроци и обмяна на добри практики е изпълнена. Доказателствата са представени подробно по-горе.

В края на учебната 2021/2022 и в края на учебната 2022/2023 година са проведени анкетни проучвания сред педагогическите специалисти, родителите и учениците за изследване на тяхната удовлетвореност от качеството на предоставяното образование и създадените условия в училището. Резултатите от анкетите са обобщени, анализирани и

използвани при изготвянето на мерките за повишаване качеството на образование в училище през учебната 2022/2023 година и на стратегията за развитие на училището през учебната 2023/2024 година. В резултат на това препоръката директорът да организира периодично проучване на мнението на педагогическите специалисти, родители и ученици относно удовлетвореността им от качеството на образователния процес, с анализ и определяне на мерки за подобряване е изпълнена.

Резултатите от област „Институционална среда“ са представени на графика № 3.

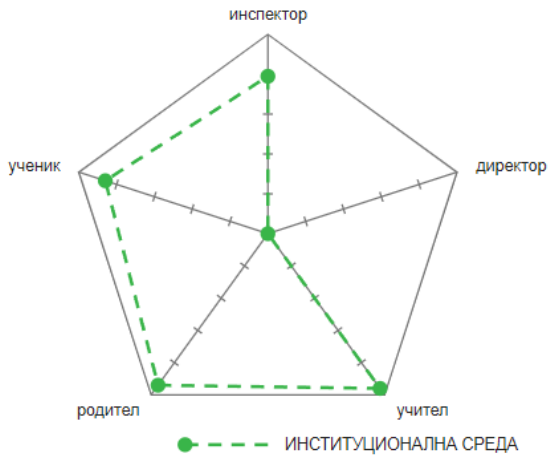

Графика 3

Общата оценка на степента на изпълнение на индикаторите в област „Институционална среда“, получена от участието на педагогическите специалисти, родителите и учениците в процеса на инспектиране е много добра (съответно 96%, 94% и 86% степен на изпълнение), а на инспектиращия екип варира от добра до много добра по отделните индикатори. По-ниско, с добра оценка от 77% степен на изпълнение родителите оценяват изградената безопасна и здравословна физическа среда, учениците прилагането на библиотечните, информационните и учебните ресурси и приносът на партньорствата за повишаване на качеството на образование (79% и 72% степен на изпълнение), а учителите ефективността на училищната политика за предотвратяване на ранното отпадане на учениците от училище (76% степен на изпълнение). Много доба е оценката на родителите на създадени условия и развита среда за подкрепа на взаимодействието между участниците в образователния процес (95% степен на изпълнение), който индикатор получава добра оценка от инспектиращия екип. Изградената позитивна среда в училището е оценена с много

добра оценка от 97% степен на изпълнение от родителите. Учениците и родителите поставят висока оценка от 99% и 95% степен на изпълнение на индикатора, проследяващ създадената среда за управление на знанието/развитие на „учеща организация“, за разлика от инспектиращия екип, който оценява с добра оценка, поради липсата на устойчивост на процеса. Функционалната и поддържана физическа среда е оценена с много добра оценка от родителите (98% степен на изпълнение) и от инспектиращия екип (92% степен на изпълнение).

3. Силни страни, насоки и препоръки за подобряване на качеството на предоставяното образование в област „Институционална среда”

В област „Институционална среда“ Обединено училище „Доктор Петър Берон“, град Ямбол показва следните **силни страни:**

Физическата среда в училището е безопасна и здравословна, функционална, поддържана и модернизирана. Извършен е ремонт на сградата и е изграден нов учебен корпус с модерно и ергономично обзавеждане на класните стаи. Обособени са кътове за отдих и спортни вътрешна и външни зони.

Предприети са стъпки за управление на промяната за организационно развитие и усъвършенстване. По инициатива на педагогическите специалисти е разработен е проект за въвеждане на иновативни практики в образователния процес. Осъществява се непрекъснат обмен на практики между учителите училището с други партньорски институции в страната и в чужбина чрез провеждане на съвместни учебни часове и открити практики.

Изградена е позитивна среда. Създадени са правила на всяка паралелка, които насърчават положителното поведение. Разработени са и са приети от учениците с помощта на класния ръководител. Спазва се Етичния кодекс на училищната общност.

Училищните политики за превенция на тормоза и насилието и за предотвратяване на ранното отпадане на учениците са ефективни, макар да се наблюдават единични случаи на ранни бракове и прекъсване на обучението. Провеждат се различни мероприятия, често по инициатива на учениците и с участието на родителите.

Създадени са условия и е развита среда за подкрепа на взаимодействието между участниците в образователния процес. Осъществява се сътрудничество с културни институции, други училища в страната и чужбина, неправителствени организации и бизнеса.

Осигурена е публичност на дейността на училището чрез участие на учениците в многобройни регионални и общински инициативи, дни на отворени врати, публични изяви на ученици и учители, излъчвани по местната кабелна телевизия Диана кабел и Радио 99. Актуални материали се публикуват на официалната интернет страница и Facebook страницата на институцията.

Определят се следните **насоки за подобрение** на качеството на предлаганото образование в област „Институционална среда“:

- По-нататъшно развитие на библиотечно-информационна осигуреност на образователния процес.
- Осигуряване на устойчивост на промяната за организационно развитие и усъвършенстване на училището.

Инспектиращият екип прави следните **препоръки з**а изпълнение на насоките и за повишаване на качеството на образованието в област „Институционална среда“:

1. Директорът при възможност да реализира планираното реорганизиране на пространството в библиотеката и обновяване на библиотечния фонд с нов книги и помагала.
2. Директорът да продължи да насърчава педагогическите специалисти в по-нататъшното търсене и споделяне на иновативни практики и решения, участие в мрежи за споделено учене и предлагане на иновации за подобряване на организационната култура и качеството на образование в институцията.
3. Учителите да се възползват от реорганизираното пространство в библиотеката с осигурен набор от книги и помагала за провеждане на различни дейности, свързан ис четенето и развиването на езиковата култура на учениците.
4. Учителите да продължат да прилагат обсъдените и апробирани иновативни практики и да продължат участието си в мрежи за споделено учене, за да осигурят и да предлагат иновации в съответствие със специфичните особености на учениците в училището за подобряване на организационната култура и повишаване на качеството на образование в институцията.

Инспектиращият екип отчита, че от общо 26 дадени препоръки в областите „Образователен процес“, „Управление“ и „Институционална среда“ 23 от тях или 88,46% са изцяло изпълнени, а три или 11,54% частично.

Резултатите от инспекцията на Обединено училище „Доктор Петър Берон“, град Ямбол, община Ямбол, област Ямбол показват положителна тенденция и значителен напредък в трите области на инспектиране чрез предприетите мерки за подобряване на качеството на образование по изследваните индикатори. С въвеждането на иновативни методи на преподаване, повишаване на мотивацията на учениците за активно участие в образователния процес, развиване на проектна дейност и осигуряване на допълнителни средства по Национални програми, предприетите действия за модернизиране на физическата среда и други, училището осигурява добро качество на образованието и дава заявка за по-нататъшно му развитие и повишаване.

Ръководител на инспектиращия екип – Румяна Гьорева, държавен инспектор.

22.5.2024 г.

X Румяна Гьорева

Румяна Гьорева
държавен инспектор, дирекция "Инспектиране"
Signed by: 50821a7e-d81f-416f-aaf3-17a5d9fed751